

همه مسئولان و شخصیت‌های مؤثر و دارای نفوذ کلام در میان جامعه باید این آینده روشن را بیش از پیش برای مردم تشریح کنند و ضمن امیدوار کردن آنان به آینده، زمینه‌ساز آرامش و سکینه در کشور شوند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی

در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان: ۱۳۹۴/۰۶/۱۲

شهریور ۱۳۹۴

شماره ۷۰

سال ششم

ماهنامه

نشریه داخلی

سازمان بازرسی کل کشور

نگاه آموزش به مقوله

مبارزه با فساد

۳۷

ظرفیت‌های مبارزه با

فساد در اکو

۳۳

تأسیس کتابخانه

تخصصی سازمان

۲۹

قاعده جهل به قانون

ومسئولیت کارکنان دولت

۴

حضور رئیس سازمان بازرسی کل کشور

در شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد

ناصر سراج رییس سازمان بازرسی کل کشور در شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد که از سوی سازمان شفافیت بین‌الملل در کشور مالزی برگزار شد حضور یافت.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور در حاشیه برگزاری شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی و در دیدار با مسئولین و مقامات شفافیت بین‌الملل خاطرنشان کرد: عزم مقامات و مسئولین جمهوری اسلامی ایران مقابله جدی با فساد است و در این ارتباط کلیه کشورها به ویژه کشورهای توسعه‌یافته باید با همکاری‌های عملی کشورهای در حال توسعه را یاری بخشیده و از مرحله حرف بیرون آمده و به‌طور واقعی این مبارزه را مؤثر و جدی سازند.

گفتنی است شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد با حضور بیش از یک‌هزار میهمان خارجی از بیش از ۱۳۰ کشور جهان در بوتراجایا به مدت سه روز از ۱۱ الی ۱۳ برگزار شد. کنفرانس پیشین، سال ۲۰۱۲ به میزبانی کشور برزیل برگزار شده بود.

در حاشیه نخستین روز کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد، مسئولین و مقامات کشورهای مالزی، فرانسه، آلمان، سوئد، نماینده پرتغال به‌عنوان عضو پارلمان اتحادیه اروپا و مدیران منطقه‌ای شفافیت بین‌المللی در دیدار و گفتگو با سراج، از عزم ایران برای مقابله با فساد استقبال نموده و قول مساعدت‌های بیشتر در حوزه‌های مختلف به‌ویژه حوزه‌های همکاری‌های بین‌المللی برای استرداد مجرمین و بازگرداندن اموال را مطرح کردند.

در مراسم افتتاحیه شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد که در شهر بوتراجایا (پایتخت اداری) کشور مالزی برگزار شد، سناتور «پائولا سنگکوان» وزیر دفتر نخست‌وزیری کشور مالزی؛ «خوزه اوگاز» رئیس شفافیت بین‌المللی؛ «اکبر ستار» رئیس شفافیت مالزی؛ «آکره مونا» رئیس شورای کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد و «داتو مصطفی» معاون کمیسیون مبارزه با فساد مالزی به ایراد سخنرانی پرداختند.

مبارزه با فساد و اعتماد عمومی

سردبیر

اگر جامعه ببیند که با فساد، تبعیض و رشوه برخورد می شود دچار بیگانگی با دولت نخواهند شد.

برخورد با مفسدان اقتصادی هم در حد کلان وهم در حد خرد و اطلاع رسانی مناسب آن می تواند بازخورد خوبی در جامعه داشته باشد. بر این مینا بسیاری از افراد که در مناصب پایین تر هم قرار دارند، به خود اجازه نخواهند داد که به بیت المال تعدی نمایند.

هرچند مقوله فساد موضوعی بی پایان است اما می توان آن را مهار کرد و گلوگاه های نفوذ فساد را تنگ تر کرد.

نظام اسلامی ایران برآمده از یک انقلاب مردمی است و دست اندرکاران و مسئولان می کوشند با مهار فساد در جنبه های گوناگون اقتصادی و اجتماعی جامعه ای عاری از فساد را فراهم نمایند.

قوه قضائیه در عرصه برخورد با موارد کوچک و بزرگ فساد، همواره با عزم راسخ به مبارزه پرداخته است.

در این بین سازمان بازرسی کل کشور نقش به سزایی را ایفا می نماید. پرونده هایی نظیر فساد بزرگ ۳۰۰۰ میلیاردی، زد و بند مالی در بیمه و موارد متعدد دیگر، نشان از اراده محکم قوه قضائیه برای برخورد با فساد است.

بدون شک مبارزه با فساد سبب افزایش اعتماد عمومی در جامعه است. این اقدام می تواند بستر لازم را برای افزایش سرمایه گذاری داخلی و خارجی و در نهایت بهبود شرایط تولید، اشتغال و رفع فقر، تبعیض و نابرابری را فراهم نماید.

بی اعتنائی و بی فروغی جامعه نسبت به پدیده فساد در دل افراد را می توان از مصادیق همه جوامع گرفتار فساد دانست.

بر این اساس شرایط باید طوری باشد که مردم به حفظ اموال دولتی که در واقع متعلق به خودشان است بی تفاوت و بی اعتنا نباشند.

قاعده جهل به قانون و مسئولیت کارکنان دولت

علی احمدی

معاون بازرسی کل استان مرکزی

کارمندان دولت عموماً اشخاص طبیعی اتلاق می‌شوند که اهلیت دارا شدن حقی را دارند، و براساس قوانین و مقررات مرتبط به عنوان کارگزار در راستای مسئولیت‌های محوله و قانونی به تکلیفی ملتزم گردند. البته در طبیعت، انسان یگانه موجودی است که دارای اراده است و می‌تواند ملتزم به تکلیف گردد، و یا از حقی برخوردار گردد، پس تنها انسان ممکن است دستور قانونگذار تخطی کند و مقصر شناخته شود، و دارای مسئولیت است.

مسئولیت در لغت به معنای موظف بودن به انجام دادن امری است (محمد معین، فرهنگ فارسی، مسئولیت) و مسئول کسی است که در قبال دیگری مسئولیت به عهده دارد که اگر از ادای آن سرباز زند از او بازخواست می‌شود.

اگر نسبت انسان را با عنصر مادی جرم بسنجیم، بزهکار مسلماً کسی است که جرم را مادئاً مرتکب شده و یا به اجرای آن (شروع به جرم) مبادرت ورزیده است، که در این فرض از منظر حقوقی او را فاعل جرم یا مباشر جرم می‌نامند.

براساس یکی از قواعد مسلم حقوقی، هر انسانی، مسئول عمل خویش است و هیچ کس را نمی‌توان برای فعلی که دیگری مرتکب شده، مسئول دانست. به عبارت دیگر هر انسانی باید شخصاً پاسخگوی پیامدهای ناگوار اعمالی که از او صادر شده است باشد و ممکن نیست این بار را بر دوش دیگری نهاد، البته در نظام اداری با توجه به مسئولیت مدیران و سرپرستان از حیث اعمال نظارت قانونی بر عملکرد همکاران خود، موضوع تا حدودی متفاوت بوده و علاوه بر شخص کارمند، مدیر وی نیز بایستی پاسخگو باشد.

در نظارت و بازرسی‌هایی که توسط دستگاه‌های نظارتی صورت می‌گیرد و متعاقب یافته‌های بازرسی و به طور خاص نیز براساس سیاست‌های تقنینی در سازمان بازرسی کل کشور، بازرسی مکلف گردیده در موارد ابهام و جرم، تخلف و سوء جریان، نسبت به اخذ توضیح و اخذ دفاع از کارمند یا کارکنان متخلف به شرح ماده ۳۲ و ۳۳ آئین نامه اجرایی قانون سازمان بازرسی کل کشور اهتمام ورزد، در برخی موارد ملاحظه می‌گردد که کارکنان دولت در پاسخ، علم نداشتن به قوانین و مقررات و ناآگاهی از آن را به عنوان دلیل توجیهی ناشی از عمل خود مطرح می‌نمایند، در این خصوص گرچه تطبیق عنوان جرم و تخلف با قانون به عهده قاضی محکمه است، لیکن بازرسی در خصوص تهیه گزارش اختصاصی اعم از کیفری و تخلفات اداری با اشرافیت کامل به قاعده مذکور و آگاهی کامل از حدود و ثغور آن می‌تواند نقش مهمی در تولید پرونده قضایی و اداری، همچنین ارایه پیشنهاد‌های متناسب در جهت اصلاح امور و پیشگیری از جرم و تخلف ایفاء نمایند، که در مقاله فوق قاعده مذکور از جهات مختلف تشریح می‌گردد.

بزرگوارانی که مقاله فوق را مورد مذاقه قرار خواهند داد، نواقص را بزرگوارانه به نگارنده منعکس نمایند.

در بینش قانونگذار ما مفهوم بزهکار با مفهوم بزه، پیوندی نزدیک دارد.

بزهکار یا مجرم در نظام کیفری ما، کسی است که فعلی مغایر با اوامر و نواهی قانونگذار مرتکب شود.

مدنی که اشعار می‌دارد: «قوانین، پانزده روز پس از انتشار، در سراسر کشور لازم‌الاجرا است مگر آن که خود قانون، ترتیب خاصی برای موقع اجرا مقرر شده باشد. مضافاً آنکه براساس ماده «۳» قانون مدنی که اشعار می‌دارد: «انتشار قوانین باید در روزنامه رسمی به عمل آید» قانونی قابلیت اجرایی دارد که در روزنامه رسمی منتشر شده باشد.

ادعای جهل به قانون مسموع نیست، و اگر کارمندی در راه حصول علم به قوانین و مقررات کوشش نکرد، به بهانه این تقصیر نباید از تحمل پیامد افعال خود معاف گردد، در این باره بایستی اذعان داشت که، آگاهی به احکام قانونگذار، اماره ای قانونی است، و نظم عمومی ایجاب می‌کند که اثبات خلاف این فرض میسر نباشد، در تایید مطلب مذکور، یکی از شعب دیوان عالی کشور چنین اظهار نظر کرده است: «جهل و گرفتاری های متهم موجب معافیت او از مجازات عملی که قانوناً ممنوع و برای مرتکب مجازات تعیین شده نخواهد بود.» (حکم شماره ۲۹۳ مورخ ۱۳۱۷/۲/۲۰ دیوان عالی کشور)

قاعده: «جهل به قانون رافع تکلیف نیست» در عوض تکلیف قانونگذار به آگاه نمودن شهروندان، و رعایت قاعده «قانونی بودن جرم و مجازات» یعنی لزوم بیان احکام کیفری پیش از استقرار

البته شرط نظارت و مراقبت بر اجرای مقررات آن هم به صورت دقیق برای ادای تکلیف منوط به این است که مدیر و مسئول بر رفتار افراد زیر مجموعه خود در حین کار قدرت فایق داشته باشد، زیرا اگر نتواند در کاری که انجام دادن آن باید با حفظ و رعایت مقررات باشد، قدرت خود را در هدایت رفتار دیگری که مستلزم امر و نهی است به کار ببرد، مسئول شناختن او در قبال افعال دیگری بی‌مبنا خواهد بود، در واقع اقتدار مدیر در این موارد ضمانت اجرای تکالیف قانونی او محسوب می‌گردد.

در مواردی که کارمند دولت بر اثر ناآگاهی (جهل) به اوامر و با نواهی قانونگذار و با در نتیجه درک و تفسیر نادرست از مقررات قانونی مرتکب جرم یا تخلفی شود که در صورت وقوف به حکم واقعی از

ارتکاب آن پرهیز می‌کرد، تکلیف بازرس چیست و چگونه می‌توان موضوع را به نحوی مدیریت کرد که فساد اداری نیز کاهش یابد، موضوع از جهات مختلف تشریح می‌شود.

در قلمرو حقوق کیفری، بلکه مطلق قوانین نیز بنا به «قاعده جهل به قانون رافع تکلیف نیست» اکثر حقوق دانان پذیرفته اند که پس از قانون و گذشتن از موعد اجرای آن مطابق با ماده «۲» قانون

تأیید کرد، کارمندان مکلف به اجراء دستور صادره خواهند بود و از این حیث مسؤلیتی متوجه کارمندان نخواهد بود و پاسخگویی با مقام دستور دهنده می باشد. « (ماده ۹۶، قانون مدیریت خدمات کشوری)

همچنین مسؤلیت مدیران در مباحث مالی مستند به قانون که اشعار می دارد: « در صورتی که ذیحساب انجام خرجی را بر خلاف قانون و مقررات تشخیص دهد، مراتب را با ذکر مستند قانونی مربوط کتباً به مقام صادر کننده دستور خرج اعلام می کند. مقام صادر کننده دستور پس از وصول گزارش ذی حساب چنانچه دستور خود را منطبق با قوانین و مقررات تشخیص داده و مسؤلیت قانونی بودن دستور خود را کتباً با ذکر مستند قانونی به عهده بگیرد و مراتب را به ذی حساب اعلام نماید، ذی حساب مکلف است وجه سند هزینه مربوط را پس از ضمیمه نمودن دستور کتبی متضمن قبول مسؤلیت مذکور پرداخت و مراتب را با ذکر مستندات قانونی مربوط به وزارت امور اقتصادی و دارائی و رونوشت آن را با ذکر مستندات قانونی مربوط به وزارت امور اقتصادی و دارائی و رونوشت آن را جهت اطلاع به دیوان محاسبات کشور گزارش نماید. وزارت امور اقتصادی و دارائی در صورتی که مورد را خلاف تشخیص داد مراتب را برای اقدامات قانونی لازم به دیوان محاسبات کشور اعلام خواهد داد. « (ماده ۹۱، قانون مدیریت خدمات کشوری)

اگر پس از علم و اطلاع از خلاف واقع بودن دستور صادره، مجدداً اجرای آن را اصرار ورزد، مسؤلیت متوجه مدیر خواهد بود و هیچ عذر و بهانه ای از وی پذیرفتنی نخواهد بود. بنابر این در سیستم اداری فوق است بین کسی که برای زدودن جهل خود هیچ کوششی از خویش نشان نداده و در فراگیری قوانین قصور ورزیده و کسی که با وجود تلاش و دست یابی به منابع خبری از معرفت درست و قوانین عاجز مانده است. به همین دلیل جاهل مقصر، هیچگاه معذور نیست. همچنین میتوان کارمندی را که با فحص و بررسی دقیق دلیلی بر وجود حکم در موضوع خاص نیابد و یا به سبب دریافت اخبار و اطلاعات نادرست به اشتباه افتد. چندان که در مقام عمل به صحت فعل خود یقین حاصل کند « مشمول قاعده دراء دانشت » به موجب این قاعده (الحدود تدار بالشبهات) که اکثر علمای اهل تسنن و تشیع به آن استناد کرده اند، در موارد عروض شبهه اعم از

تکلیف، آگاه شدن از قوانین کیفی را برای عموم و بالخصوص کارکنان دولت در نظام اداری تکلیفی متقابل ساخته است، لیکن تکلیف فوق نباید هیچگاه برای مکلف غیر مقدور باشد، بنابر این اگر حصول علم به قانون ناممکن و یا فهم درست آن از قدرت کارمند دولت خارج باشد، در موارد مرتبط با جاهل قاصر توجهاً به وضعیت انتصابات افراد در پست های سازمانی و اینکه بعضاً با اعمال سلاقی شخصی مدیریت ها و بدون طی دوران آموزشی متناسب با شرح وظایف شغل و پست بعضاً کارکنان با ابلاغ داخلی در خارج از پست های سازمانی عهده دار انجام برخی وظایف می گردند، نپذیرفتن ادعای جهل به قانون تا حدودی جای تأمل دارد، مانند کارمندی که خارج از پست مصوب سازمانی، آن هم بدون انگیزه و علاقه و بدون کسب فنون و مهارت های شغلی، شغل واگذار شده، بکارگیری شده است و به هیچ وجه از احکام و مقررات قانونی اطلاع حاصل نکرده و دستگاه اداری نیز آموزش های مرتبط را ارایه ننموده و مسیر اشرافیت کارمند به شرح وظایف شغل مورد تصدی را فراهم ننموده، بدون شک جهل قسوری به سبب وجوه قوه قاهره از فاعل رفع تکلیف می کند و چنانچه مدعی بتواند در مرجع صالحه، دلیلی بر جهل خود اقامه کند، پذیرفتن ادعای او به نحوی قابل توجه خواهد بود که عموماً مذکور ناظر به اشتباهات حکمی است.

لیکن در اشتباهات قهری، یعنی اشتباهی که غلبه بر آن ناممکن است در برخی از نظام های کیفی کم و بیش، و رفته رفته پذیرفته شده است. مقصود از اشتباه قهری، اشتباهی است که کارمند مرتکب جرم و تخلف، با وجود استعلام و اسخبار از مقامات مطلع قادر به اجتناب از آن نیست، بالخصوص در مواقعی که آگاهی او از احکام یا مقررات قانونی مبتنی بر اطلاعات نادرستی است که از منع رسمی خبری کسب کرده است، پس در سلسله مراتب اداری، هرگاه مدیری دستور خلاف صادر می کند و متعاقب آن کارمند دولت هستند به قانون، که اشعار می دارد: «کارمندان دستگاههای اجرائی مکلف می باشند در حدود قوانین و مقررات، احکام و اوامر رؤسای مافوق خود را در امور اداری اطاعت نمایند، اگر کارمندان حکم یا امر مقام مافوق را بر خلاف قوانین و مقررات اداری تشخیص دهند مکلفند کتباً مغایرت دستور با قوانین و مقررات به مقام مافوق اطلاع دهند. در صورتی که بعد از این اطلاع، مقام مافوق کتباً اجراء دستور خود را

فرض فوق عامل مهمی که به برداشت‌های ناروا و فهم نادرست قوانین و مقررات وسعت عمل بخشیده، مبهم بودن بعضی از قوانین و مقررات است، بنابر این، وقتی گفته می‌شود که جهل به قانون رافع تکلیف نیست. منظور جامعه‌ای برخوردار از تشکیلات منظم قانونگذاری و اجرایی است، به نحوی که وقتی قانون صریح و بی‌ابهام به تصویب رسید، و از طریق روزنامه رسمی انتشار یافت و دست یابی و آگاهی برای تمامی کارکنان، بالاخص جامعه هدف ممکن شد، در این صورت است که اگر کسی ادعای جهل و اشتباه کرد، می‌توان ناآگاهی او را ناشی از سستی و اهمال خود او در فراگیری و فهم به قانون دانست، به همین دلیل «قاعده جهل به قانون رافع تکلیف نیست» در روزگار فعلی و نظام اداری قاعده‌ای مطلق نیست، گرچه لزوم حفظ نظم اداری و اجتماعی اقتضاء می‌کند که موارد استثناء به همان جهل یا اشتباهات قهری محدود گردد.

موضوعی و حکمی، کیفیها برداشته می‌شود، حقیقت این است که علم و آگاهی کارکنان دولت به همه قوانین به ویژه جرائم خاص کارکنان دولت و تخلفات اداری که در بند ۲۹ بند احصاء گردیده، (ماده ۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان دولت مصوب سال ۱۳۷۳ مجلس شورای اسلامی)

در کشورهایی که وضع این قبیل مقررات رویه فزونی است، نیاز به تدوین برنامه نیازسنجی آموزشی در سیستم‌های اداری را به طور مرتب و مستمر ضروری می‌نماید، از سوی دیگر برخی کارکنان دولت در استماع اظهارات و دفاعیات توسط بازرسان سازمان بازرسی کل کشور، (مادتین ۳۲ و ۳۳ آئین نامه اجرایی قانون سازمان بازرسی کل کشور) ادعای جهل به قانون را مطرح می‌نمایند و در اصل عالماً و عمدتاً قصد نقض قوانین و مقررات را نداشته‌اند، لیکن تفسیری که آن‌ها در مقام عمل و اقدام از قوانین و مقررات موضوعه و مرتبط داشته‌اند، تفسیر مدنظر مقنن و واضع قانون نبوده است، که در

تشت ساختاری دستگاه‌های نظارتی

حسین قلجی

رئیس گروه مطالعات پژوهش‌های مبارزه با فساد

برخوردار می‌باشند. این روابط ره‌آوردهای عمده‌ای دارند و در به نتیجه رساندن یک سیاست عمومی نقش بالایی دارند. عموم سیاست‌های کلان برخوردار از یک "جامعه‌سازمانی" هستند و روابط میان اجزای این جامعه‌سازمانی نقش بسیار مهمی در فرآیند اجرای آن دارد. سیاست نظارت و بازرسی هم از این قاعده مستثنی نیست و به فراخور خود جامعه‌ای سازمانی را دارا می‌باشد. در درون "جامعه‌سازمانی نظارت و بازرسی" روابطی در جریان است که در اینجا در پی بازشناسی و آسیب‌شناسی این روابط هستیم.

دانشمندان مختلف بر این امر اتفاق نظر دارند که سه نوع یا سه مدل روابط بین سازمان‌ها وجود دارد که ساده‌ترین شکل رابطه، میان دو سازمان "مدل جفتی" است که در "مدل جفتی" به سازمان اصلی توجه می‌شود و رابطه آن با سایر سازمان‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد. این‌گونه مدل‌های ارتباطات سازمانی در مواردی، گروه‌هایی از سازمان‌ها به صورت موقت تشکیل می‌شوند تا هدف خاصی را تأمین کنند.

در مدل پیشرفته‌تر سازمان‌ها دارای نظام خاص خود بوده، کارها را به شیوه خاصی رسمی می‌نمایند، تقسیم‌کار دارند و هنجارهای رفتاری برای خود و هم‌گروه‌ها تعیین می‌کنند. گاهی نیز سازمان‌ها شبکه‌ای را به وجود می‌آورند که از مجموعه‌سازمانی منظم‌تر، منسجم‌تر، هماهنگ‌تر است. ویژگی دیگر "جامعه‌سازمانی" در مقایسه با "مجموعه‌سازمانی" عبارت است از روابط خاص بین سازمان‌ها که همه آن‌ها را در یک جامعه قرار داده و به هم متصل

در نظام اداری کشور و در قوای سه‌گانه دستگاه‌های نظارتی مختلفی وجود دارند که به طور مستقیم یا غیرمستقیم عملکرد دستگاه‌ها را نظارت و بازرسی می‌نمایند. وجود این همه دستگاه نظارتی نشان‌دهنده اهمیت و توجه تدوین‌کنندگان قانون اساسی به امر نظارت می‌باشد. اما از آنجاکه حیطة و گستره فعالیت آن‌ها به خوبی تعریف و تبیین نشده، گاهی اوقات دچار موازی کاری و ناهماهنگی در انجام اقدامات نظارتی می‌شوند. این ناهماهنگی‌ها علاوه بر اینکه بعضاً باعث آزار دستگاه‌های اجرایی و مدیران می‌گردد همچنین سبب می‌شود بخشی از سیستم اجرایی کشور به وسیله دستگاه‌های نظارتی، مورد نظارت چندباره قرار گیرد و بخش دیگر نیز از گستره نظارتی بیرون بماند. آنچه در این میان معقول به نظر می‌رسد ضرورت هماهنگی و همپوشانی دستگاه‌های نظارتی است تا از امکانات، ظرفیت‌ها و توان یکدیگر استفاده بهتری نمایند. در این راستا شورای دستگاه‌های نظارتی کشور باهدف ساماندهی امر نظارت و با حضور پنج دستگاه اصلی نظارتی در کشور تشکیل شد که در قالب یک "جامعه‌سازمانی نظارت و بازرسی" می‌تواند تفاوت قابل توجهی بازمانی که وجود نداشته ایجاد نماید.

در این مسوده قصد داریم از خلال علوم سازمانی و تحلیل روابط سازمان‌ها، به این نکته پردازیم که چگونه شورای دستگاه‌های نظارتی می‌تواند به آماج خود دست یابد و آیا ایجاد نهادی جدید به این بهانه علاج این درد خواهد بود یا خیر؟

هر سازمانی با سازمان‌های دیگر روابطی دارد که برخی از این روابط بی‌اهمیت، برخی کم‌اهمیت و برخی دیگر از اهمیت بالایی

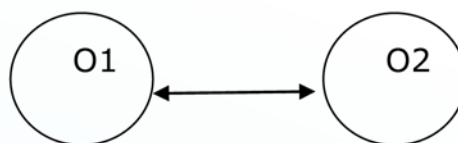
به نظر نگارنده جامعه‌سازمانی نظارت و بازرسی که تحت عنوان شورای دستگاه‌های نظارتی معروف است، در غالب چند رابط "جفتی" بین قوه قضائیه - سازمان بازرسی، سازمان بازرسی - مجلس و سازمان بازرسی - وزارت اطلاعات، قابل تحلیل است. اگر بخواهیم اغماض به خرج دهیم، نهایتاً بتوان گفت یک "جامعه‌سازمانی" سازمان را تشکیل می‌دهند. هنوز طرحی برای یک "جامعه‌سازمانی" برای اجرای ارزیابی، نظارت و بازرسی ترسیم نشده است. طرحی که حداقل شاخصه‌های ماهیت ارتباط (متقابل/ یک طرفه)، جهت احتمالی ارتباط (همکاری، خنثی، تعارض)، شکل ارتباط (رسمی، غیررسمی و کمی رسمی) و نیز شدت و ضعف ارتباط (تماس دائم، تماس اندک، تماس به ندرت) در آن رعایت شده و مفروض گرفته شود.

به‌عنوان سخن آخر، باید گفت که مسئله تجزیه و تحلیل روابط میان سازمانی بسیار پیچیده و مشکل است و باید سیاست‌گذاران در مرحله پیش از برنامه‌ریزی، طرحی دقیق و مفصل از "جامعه‌سازمانی نظارت و بازرسی" را بریزند اما ناگوارتر این است که در سال اخیر برنامه‌ریزی‌هایی برای ایجاد یک سازمان نظارتی جدید به‌غایت مشابه سازمان بازرسی کل کشور در جریان است. آنچه در این وضعیت فقدان وجود اتفاق سازمان‌ها نه تنها باری از دوش نظام مبارزه با فساد بر نخواهد داشت بلکه باری بر آن خواهد افزود. چراکه ناکامی‌ها در مبارزه با فساد نه تنها به دلیل فقدان ساختارهای نهادی نیست بلکه همان‌گونه که گفته شد نتیجه فقدان ارتباط ارگانیک و نظام‌مند میان نهادها است که ورود یک نهاد دیگر به این صحنه بیشتر موجبات تشمت، موازی کاری و ستوه دستگاه‌های اجرایی را به ارمغان خواهد آورد. تجربه‌ای که در سالهای نه‌چندان دور، کشور ترکیه با طرح ایجاد سازمان آموذمان در کنار سه نهاد نظارتی دیگرش تجربه کرده است.

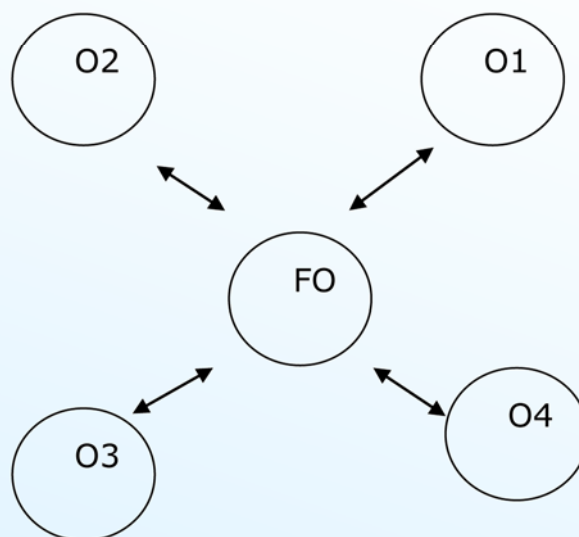
می‌نماید. این جامعه هدف یکسانی را دنبال می‌کند و همه سازمان‌ها دارای هدف مشترک می‌باشند.

شکل انواع روابط میان سازمانی

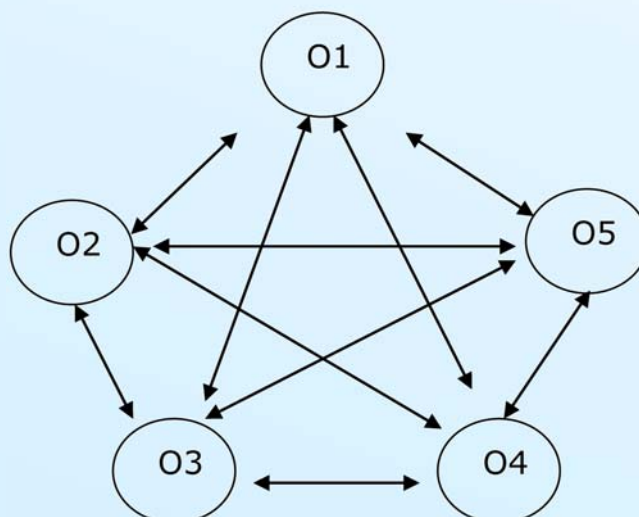
یک رابطه جفتی

یک مجموعه‌سازمانی

یک جامعه (شبکه) سازمانی

بررسی موردی و ساختاری برای اقدام بر ضد فساد

مروری بر کتاب چالش فساد در آسیا

پوریا دینی ترکمانی

کارشناس اداره کل منابع انسانی و تحول اداری

این امر از طریق کمک بانک جهانی در تامین امکانات برای ایجاد جلسه های کنفرانس ویدئویی، دسترسی به سمینار برای کشورهای دیگر و به کارگیری افراد بسیاری از کشورهای مرتبط تسهیل شده است. مولفان بر این نکته تاکید دارند که ایجاد یک ائتلاف گسترده با رهبریت اخلاقی می تواند عاملی تعیین کننده در تغییر توازن قدرت به نفع مبارزه با فساد باشد. آنها همچنین نحوه ی اجرای آن را مورد بحث قرار داده که همان ارزیابی برنامه ها می باشد، بنابراین آنها بر نظارت و سازوکار بازخورد تاکید دارند تا اینکه به دقت آن برنامه را تنظیم کرده و اطلاعات لازم را به شهروندان می دهد تا دولت را در پاسخگویی متعهد سازد. هدف کتاب ارائه ساختاری کارا برای کمک به سیاست گذاران در جهت طراحی و اجرای برنامه های مبارزه با فساد متناسب با شرایط داخلی کشور ها است.

کتاب «چالش فساد در آسیا» در سال ۱۹۹۸ توسط وینای بارگاو، و امیل بولون گیتا نگارش شده است. بارگاو مدیر و مشاور امور بین الملل بانک جهانی است که پیرامون موضوعاتی چون مبارزه با فساد، نظارت و اداره کشورها فعالیت می نماید. بولون گیتا نیز استاد دانشگاه و فعال در زمینه نظارت بر بخش های دولتی می باشد. این کتاب در سال ۱۳۸۹ توسط علیرضا دیهیم و حسین عظیم بیک به فارسی برگردانده شده است. مولفان کتاب می کوشند تا با تاکید بر ضرورت و اهمیت مهار فساد، از طریق مطالعات موردی انجام شده در کشورهای منتخب از جمله فیلیپین، کره جنوبی، تایلند و اندونزی، توصیه هایی برای بهبود روش ها و ابزارهای مبارزه با فساد ارائه نمایند. مطالعات موردی و ساختار تحلیلی استفاده شده در آنها توسط مولفان در معرض بررسی واقعیات موجود قرار داده شده که

Corruption

متفاوت بوده و هیچ راهبرد جامع و فراگیری وجود ندارد. بنابراین اقدامات کشورها در مبارزه با فساد نیز متأثر از شرایط موجود خواهد بود. به عنوان مثال اقدامات در کره شامل؛ فاز اول: بهبود سیستم‌های شناسایی، اصلاح بخش‌های اداری مستعد فساد، راه اندازی مبارزه با فساد در بخش‌های عمومی کشوری. فاز دوم: اداره دیجیتال، گسترش دسترسی به اطلاعات، شفافیت در روش‌ها و معیارها، بهبود ساختار نظارتی، گسترش نظارت به وسیله مردم و تقویت پی‌گیری‌ها می‌باشد. اما در فیلیپین شامل: ایجاد توازن دقیق بین حقوق و قوانین، اصلاحات مدیریت بخش دولتی، شفافیت در ارائه خدمات، اصلاحات در بخش خدمات اجتماعی، برقراری نظام مالیاتی موثر، حاکمیت قانون، استقلال قضایی، خصوصی سازی و نظارت پارلمانی است.

عوامل مهم در طراحی برنامه منسجم در مبارزه با فساد:

- بانک جهانی خاطر نشان می‌کند که هر برنامه‌ای که بر پایه رهبری مقامات رده بالا استوار باشد، به دلیل وجود ناپایداری‌های بسیار زیاد در سر راه فرایند سیاسی آسیب پذیر خواهد بود.
- اصلاحات سازمانی که باعث شفافیت و پاسخگویی در دولت و نهادهای اقتصادی می‌شود بخش ضروری هر برنامه مبارزه با فساد است.
- پیشگامان برنامه مبارزه با فساد کارمندان دولت هستند. چنانچه آنها دستمزد و مزایای خوب دریافت کنند باعث می‌شود تا در برابر فساد مقاومت نمایند.
- اعتماد عاملی تعیین کننده در سرمایه اجتماعی و ظرفیت جامعه برای هماهنگی در اقدامات و برنامه‌های مبارزه با فساد است.
- ایجاد ساختار ارزیابی و نظارت بر اساس اتفاق نظر بین دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی.
- تضمین دسترسی همگانی به اطلاعات.
- نظرسنجی کارنامه‌ای از دستگاهها: نشان می‌دهد که آیا شهروندان از کیفیت خدمات ارائه شده و یا کیفیت اجرایی ادارات محلی و ملی راضی هستند.
- اصلاح ساز و کار اینترنتی برای کاربرد اجتماعی به گونه‌ای که کلیه امور از آغاز تا پایان به وسیله فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات انجام شود.
- اصلاح واحدهای اداری مستعد فساد مثل اداره مالیات، پلیس،

مبارزه با فساد، ضرورت اقدام در بین مقامات دولتی و نقش آفرینان اصلی برای ایجاد ساختاری تحلیلی به منظور ارزیابی برنامه‌ها و سیاست‌های مرتبط با مبارزه با فساد را بهبود می‌بخشد. ساختاری که نسبت به حقایق اجتماعی، سیاسی و اقتصادی محیط‌های خاص هر کشور حساس باشد.

• کشورهای دارای فضای حکمرانی ضعیف، میزان بالای سلطه بر دولت، و فساد اداری نشان می‌دهد که ابزارهای مبارزه با فساد باید مجموعه سیاستها و برنامه‌هایی را دنبال کنند که در آن نیازی به نظارت و رهبری دولت نداشته باشند که دلیل این امر ضعف نهادهای دولتی بوده که مقامات و ادارات به احتمال زیاد خود بخشی از این معضل را تشکیل می‌دهند. در چنین شرایطی اصلاحات را می‌توان از طریق اقدامات قانونی و نقش آفرینان برون سازمان ایجاد کرد از این رو ۵ خط مشی زیر پیشنهاد می‌شود:

- ۱) ایجاد ائتلاف گسترده در مبارزه با فساد (ائتلاف در مبارزه با فساد برای کشورهای با حکمرانی ضعیف تا متوسط که در آن نیروهای فاسد نهادهای دولتی را در اختیار دارند موفقیت آمیز است)
- ۲) ادامه سیاست اصلاحات که فرصت‌ها برای فساد اداری را از بین می‌برد،
- ۳) تقویت استقلال رسانه‌ای و مشارکت مردمی،
- ۴) افزایش اثرگذاری و پاسخگویی نهادهای نظارتی مستقل،
- ۵) ایجاد ظرفیت و استقلال در ادارات مرتبط با پیگرد قانونی و در نظام قضایی همراه با نظارت و موازنه مناسب برای پاسخگویی به مردم
- شرایط فساد و چشم انداز تغییر و تحول در آن در بین کشورها

مسکن، ساخت و ساز، محیط زیست و بهداشت.

ساختارهای مدیریت و رهبری برای مبارزه با فساد:

• تاثیر این ساختارها بسیار متفاوت بوده و بستگی به ویژگی های فضای حکمرانی کشورها دارد. هر کشور با توجه به شرایط خود می تواند ساختارهایی از جمله؛ بازرس ویژه، ادارات ملی مبارزه با فساد، نهادهای عالی حسابرسی، دستگاههای تفحص و پیگرد قانونی، هیات های نظارتی مجلس، و... داشته باشد. برخی از این نهادها از سوی بخش اجرایی (قوه مجریه) تاسیس می شوند و برخی دیگر به موجب قانون اساسی شکل می گیرند. مطالعه کشورهای اندونزی، تایلند و فیلیپین نشان می دهد که نهادهای دولتی که در این کشورها برای مبارزه با فساد تاسیس شده اند خود از معضل سلطه بر دولت رنج می برند و از این رو چندان هم در این امر موثر نبوده اند. تاثیرگذاری دولت در کره در مبارزه با فساد از نمونه های موفق مدیریت و رهبری در مبارزه با فساد است.

سیستم های نظارتی و گزارش مبارزه با فساد:

• در فضاهای حکمرانی ضعیف اطلاعات می تواند برای ایجاد ائتلاف و اجرایی کردن برنامه ها بسیار حیاتی باشد.

• گروههای مردمی باید به ارائه نقش فعال تشویق شده و به تدریج رهبری را در نظارت و ارزیابی اقدامات در مبارزه با فساد به عهده بگیرند. براساس تجربیات حاصل شده در آسیا اقداماتی که با هدف افزایش حضور فعال مردم در مبارزه با فساد صورت گرفته تاثیر شگرف داشته و باید جزء اولویت های اصلی قرار گیرد.

• ارائه کنندگان اطلاعات باید معتبر باشند. اطلاعات را می توان از طرق؛ نظرسنجی از افکار عمومی، جلسات بحث و گفتگوی گروههای کوچک، روزنامه نگاری تفحصی و مطالعات تحقیقی جمع آوری نمود.

• اصلاحات نظارتی و سیاستی در جهت آزادی اقتصادی بیشتر منجر به فساد کمتر می شود.

• نتایج ارزیابی و نظارت همچنین می تواند ابزار و پیام هایی که بیشترین و کمترین تاثیر را دارند آشکار سازد.

برنامه ها و سیاست هایی که در آسیا تاثیرات شگرفی در

مبارزه با فساد داشته به شرح زیر است:

• اصلاحات در زمینه شفافیت و صداقت: آزادی رسانه ها، دسترسی به اطلاعات دولتی و امور بخش خصوصی،

• فشار عمومی از طریق رسانه ها، تشکل های غیردولتی و در برخی موارد مجاری بین المللی

• عملکرد مطلوب نهادهای پاسخگو

• اجرای قوانین مرتبط با مبارزه با فساد

• بکارگیری فناوری اطلاعات

• ائتلاف ها در مبارزه با فساد

• ارتقاء شفافیت و پاسخگویی

• نهادهای مشارکتی با هدف ارتقاء بازرسی های مردمی و نظارت

بر فعالیتهای دولتی

نظارت و بازرسی در نهج البلاغه (۳)

علی فخمی

کارشناس اداره روابط عمومی

قسمت سوم

امیرمؤمنان (ع) چنین نظارتی را برای سلامت دولت و کارگزاران ضروری می‌دانست و بدین منظور به والیان خویش نیز دستور می‌داد چنین نیروهایی را در محدوده حکمرانی خویش به کار گیرند؛ مثلاً برای مالک اشتر می‌نویسد: «سپس چگونگی کارکرد کارگزاران خود را جويا شو و از یاران راست کردار و وفادار، میانشان بگمار، که بازرسی ناپیدای تو، به رعایت امانت و مدارای با مردم ناگزیرشان می‌کند. پس، اگر تنی از ایشان به خیانت دست یازید و گزارش بازرسانت، از راه‌های گوناگون چنین خبری را تأیید کرد، بی‌نیاز از گواهی گواهان، به تنبیه‌اش دست بگشا و به میزان کردار نادرستش، بازخواستش کن، سپس در جایگاه خواری بنشانش؛ داغ خیانت بر او بگذار و قلاده ننگ و بدنامی به گردنش بیاویز.»^۱

در فراز یادشده، علاوه بر ضرورت اصل سازمان نظارت و بازرسی، بخشی از برنامه درون سازمانی آن نیز تشریح شده است؛ نظیر تأثیر شگرف آن بر عملکرد مدیران. همچنین از سخن بالا و سخنان دیگر امام (ع) برمی‌آید که شبکه اطلاعاتی پنهان در حکومت علوی به طور فعال عمل می‌کرده و امام (ع) در کمترین زمان لازم، همه اطلاعات مفید را به دست می‌آورد. نمونه‌هایی از آن آورده می‌شود: امام (ع) به قثم بن عباس (والی مکه) می‌نویسد: «اما بعد، چشم من در مغرب مرا در جریان این واقعیت قرار داده که کسانی از مردم شام برای موسم حج به مکه گسیل شده‌اند؛ گروهی با دل‌های کور، گوش‌های کر و چشمانی فرو بسته... پس با آنچه در دست تو است، چونان مسئولی پا بر جا، استوار، خیرخواه و خردمند که پیرو قدرت ما فوق و فرمان‌بردار امام خویش است، پایداری کن و زنهرا! از دست

یکی از مباحث مهمی که در دین مبین اسلام مورد توجه بوده امر نظارت و بازرسی است. بر همین اساس نظارت و بازرسی در حکومت علوی نیز جایگاه ویژه‌ای داشت.

در قسمت اول این مقاله گفته شد کلمه «نظارت و بازرسی» در نهج البلاغه ۱۴۳ بار تکرار شده و در ادامه هدف امیرالمومنین علی علیه‌السلام از نظارت و کنترل و همچنین نظارت کارآمد از دیدگاه نهج‌البلاغه و نظارت در حکومت علوی را تا حد امکان تشریح کردیم. در قسمت دوم نیز به موضوع نقش هشدار و پیشگیری در نظارت پرداختیم و توضیحاتی درباره اعمال نظارت آشکار ارائه کردیم. حال در بخش سوم از این مطلب به نظارت پنهان و همچنین نظارت مردمی می‌پردازیم.

۲-۲ نظارت پنهان: امام (ع) به نظارت پنهانی نیز سخت معتقد بود و آن را برای اصلاح امور بسیار کارساز می‌دانست؛ زیرا کارگزاران اگر می‌توانستند از دید بازرسان آشکار مخفی شوند یا با ظاهرسازی آنان را بفریبند و یا احیاناً با آنان از در آشتی و سازش در آیند و به لطایف‌الحیل ایشان را از گزارش‌های صحیحی که به زبان آنان است باز دارند، از بازرسی و گزارش بازرسان پنهان بی‌مناک‌اند و یا این بازرسان از چنین آسیب‌هایی در امانند. اینان با بازرسی و نظارت پنهان، بیم و هراس مدیرانی را که قصد تخلف و خیانت دارند، افزون می‌کنند و این خود عامل افزایش ضریب کاری و امنیتی مسئولان می‌شود. چنین نظارتی با استخدام، آموزش و به کارگیری نیروهای مخصوص امکان‌پذیر است. این نیروها بیشتر زیر نظر بالاترین مقام یا عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیرنده عمل می‌کنند.

خیانت نکرده‌ام و فریب نخورده‌ام، به چه دلیل مرا بر کنار کردی؟ امام در پاسخ فرمود: به من خبر دادند که تو هنگام داوری، بلندتر از دادخواهان سخن می‌گویی! ۶

نمونه‌های یادشده، نظارت امام (ع) بر امور حکومت از طریق نیروهای ویژه‌اش و تصمیم‌گیری و اقدام به موقع ایشان را نشان می‌دهد. نکته جالب دیگری که در سیستم نظارتی امام (ع) به چشم می‌خورد، استفاده از پوشش امنیتی است؛ یعنی افرادی با پست سازمانی آشکار به خدمت مشغول بودند و در نهان، اخبار و اطلاعات لازم را به مرکز گزارش می‌دادند. ابوالاسود دؤلی مدتی به عنوان جانشین ابن عباس (والی بصره) در بصره حضور داشت و امام (ع) را در جریان کارهای ابن عباس قرار می‌داد. امام (ع) در نامه ای در پاسخ وی، ضمن قدردانی از زحماتش، یادآوری کرد که گزارش‌هایش به طور محرمانه محفوظ خواهد ماند و ابن عباس از مکاتبات او باخبر نخواهد شد. ۷

یازیدن به آنچه در پی آن پوزش خواهند و در نهایت به هنگام کامروایی و نعمت مغرور مشو و در هنگامه رنج و سختی، به سستی و وارفتگی تن مسپار. ۲ معاویه این تعداد از شامیان را به مکه فرستاد تا از اجتماع انبوه حج سوء استفاده کنند و تبلیغاتی را به زیان امیر مؤمنان (ع) و به سود معاویه راه بیندازند. ۳

عبدالرحمان مسیب فزاری، نیروی اطلاعاتی امام در شام بود که پس از شهادت محمد بن ابی‌بکر به دست نیروهای معاویه، بلافاصله خود را به مرکزرساند و امام را از نزدیک در جریان حوادث قرارداد. ۴ همچنین امام طی نامه‌ای به سهل‌بن حنیف (والی مدینه) می‌نویسد: « اما بعد، به من خبر رسیده که تعدادی از اهالی مدینه قصد پیوستن به معاویه را دارند؛ بر هر یک از آنان که دست یافتی از رفتن بازشان دار و بر آنان که گریخته‌اند، غمگین مباش. ۵»

محمد قرشی نقل کرده که امام (ع) روزی ابوالاسود دؤلی را به قضاوت منصوب کرد، ولی در همان ساعات نخستین نیمروز، وی را بر کنار نمود. او به حضور امام (ع) شتافت و گفت: به خدا سوگند من

عمل کنند که ملت به طور پیوسته از دستگاه حکومت خشنود باشند و آن را حامی خود و برآورنده آرمان‌هایش بدانند. نکته دیگر، احساس مسئولیت امام نسبت به کارنامه مدیران حکومت است؛ یعنی، خود را در ریز و درشت کارهای آنان سهیم می‌داند و مستحضر است که مردم نیک و بد اعمال کارگزاران را به حساب رهبری نظام می‌گذارند، چرا که آنان یا دستورات رهبری را اجرا می‌کنند که در این صورت به عنوان اجراکننده عمل کرده‌اند و علاوه بر نقش خود آنان، نقش رهبری نیز به روشنی و مثبت جلوه می‌یابد و اگر بدون اطلاع رهبر اقدام کنند، عملکرد منفی آنان به طور مستقیم حکومت مرکزی را زیر سؤال می‌برد و زیان‌های جبران‌ناپذیری متوجه آن می‌کند. بدین منظور، امام (ع) به کارگزاران خویش تأکید می‌کند که اخلاق مردمی داشته باشند، همواره در میان آنان باشند تا از نزدیک بر خواسته‌های آنان وقوف یابند و هرگز از جامعه فاصله نگیرند: «...میاد که دور از چشم مردم، دیری در سرپرده سیاست بمانی، که غیبت زمامداران از ملت، منشأ کم آگاهی از جریان‌های کشور باشد و غیبت از مردم پیوندشان را با آنچه پس پرده است، می‌گسلد و در نتیجه مسایل بزرگ در چشمشان کوچک و مسایل کوچک، بزرگ می‌نماید، زیبایی‌ها، زشت و زشتی‌ها، زیبا جلوه می‌کند و حق و باطل در هم می‌آمیزد. واقعیت، جز این نیست که زمامدار، آدمی بیش نباشد و جریان‌هایی را که دیگران از او پوشیده می‌دارند، نمی‌تواند دریابد و به درستی بشناسد.»^{۱۰}

همچنین امام (ع) طی نامه‌ای به قیس بن سعد (والی آذربایجان) می‌نویسد: «...عبدالله بن شیبیل احمسی از من درخواست کرده به تو سفارش کنم با او به نیکی برخورد کنی. من او را مردی آرام و افتاده دیدم. تو نیز رفتارت را نرم کن و درب خانه ات را به روی مردم بگشا و به حق اعتماد کن...»^{۱۱}

جالب این است که امام (ع) حتی به شکایات و اطلاعاتی که از سوی نامسلمانان دریافت می‌کرد نیز، ترتیب اثر می‌داد و آنان را از حقوق اجتماعی، پایه‌های مسلمانان بهره‌مند می‌ساخت. در نامه زیر که امام (ع) به عمر بن ابی سلمه ارحبی (والی بحرین) نوشته، مطلب بالا به وضوح به دست می‌آید: «کدخدایان منطقه تحت مسئولیت تو از درشتی، سخت‌گیری، تحقیر و بی‌اعتنایی تو به من

همچنین شخصی به نام ابوالکوند می‌گوید: من از همکاران ابن عباس بودم. پس از آنکه وی بیت‌المال بصره را تصاحب کرد، به محضر امام (ع) شتافتم و او را از این جریان باخبر ساختم. ۸
۲-۳ نظارت مردمی: علاوه بر بازرسی‌های دقیق و نظام یافته که توسط نیروهای رسمی حکومت انجام می‌گرفت، امام (ع) از کانال‌های متعدد دیگری نیز از عملکرد کارگزاران خویش آگاه می‌شد. مهم‌ترین آن‌ها ارتباطات قوی مردمی بود. مردم اگر از مسئولان منطقه‌ای ناراضی بودند یا مشکلات خاصی برایشان بروز می‌کرد که به دست آنان گشوده نمی‌شد، به طور مستقیم، حضوری یا مکاتبه‌ای، با امام (ع) تماس می‌گرفتند و از او مدد می‌جستند. امام (ع) نیز برای افکار عمومی و خواست به حق مردم، ارزش می‌نهاد و به آن ترتیب اثر می‌داد.

در اینجا به چند نمونه اشاره می‌کنیم. - ابن عباس در بصره، نسبت به قبیله بنی تمیم بی‌مهری می‌کرد و گاه آنان را مورد توبیخ قرار می‌داد و یا زیان می‌رساند. علت چنین کاری، حمایت و طرفداری این قبیله از عایشه و طلحه و زبیر در جنگ جمل بود. برخی از شیعیان این قبیله از رفتار ابن عباس به ستوه آمده بودند. از میان آنان، جاریه بن قدامه نامه‌ای به امام نوشت و از ابن عباس شکایت کرد. امام (ع) به محض دریافت نامه وی به ابن عباس نوشت: «به من خبر رسیده که تو نسبت به بنی تمیم، تکبر می‌ورزی و چونان پلنگ درشتی می‌کنی، با اینکه بنی تمیم قبیله‌ای است که هرگاه ستاره‌ای از آنان به افول نشسته، ستاره دیگری به جایش طلوع کرده است و اینان چه در جاهلیت و چه در زمان اسلام - خشم و دشمنی دیگران را برناتافته‌اند. علاوه بر این، ما با آنان هم خونی و خویشاوندی نزدیک داریم که اگر صلح رحم انجام دهیم، پاداش خواهیم گرفت و اگر بدرفتاری کنیم، کیفر خواهیم دید. پس ای ابوالعباس! - خدا رحمتت کند - قدری نرمی پیشه کن، چرا که من نیز در آنچه از نیک و بد بر دست و زبان تو می‌رود، سهیم هستم. بنابراین، خوش‌گمانی مرا نسبت به خود پاس دار و کاری نکن که نظر من نسبت به تو برگردد.»^۹

دو نکته جالب در این نامه، پراهمیت است: یکی دیدگاه امام نسبت به عملکرد مردمی کارگزاران خویش است که همواره امید دارد آنان نسبت به مردم بهترین رفتار را داشته باشند و به گونه‌ای

شکایت کرده‌اند. من در باره این جماعت بررسی

افکار عمومی قرار گیرد و مردم (که رکن اساسی

کردم و به این نتیجه رسیدم که آنان

حکومت اسلامی هستند) از نزدیک با

(به سبب اینکه مشرک اند)

رفتار، منش و تعهد مدیران جامعه

صلاحیت ندارند که به

آشنا شوند. از این رو، امام (ع)

دستگاه خلافت نزدیک

به مسئولان مملکتی تأکید

شوند و روا نیست که

می‌کرد: «...نباید میان

به کلی مطرود و از

تو و مردم، نماینده ای

حقوقشان محروم

جز زبانت و دربانی جز

شوند، چرا که با

چهره‌ات باشد؛ به هیچ

آن‌ها عهد و پیمان

روی هیچ نیازمندی را

بسته‌ایم. بنابراین،

از دیدار خود محروم

در برخورد با آنان در

مکن که نیازها اگر در

جامه‌ای ظاهر شو که

فرصت‌های نخستین بر تو

تارش از ملایمت و پودش

عرضه نشود، برآورده ساختن

از قاطعیت باشد. سختی و

بعدی آن‌ها برایت ستایش انگیز

مهربانی را برایشان در هم آمیز و به

نباشد. ۱۴»

گونه‌ای با آنان رفتار کن که نه از تو دور شوند

۱. نهج البلاغه، نامه ۵۳.

و نه خیلی نزدیک و خودمانی گردند. ۱۲»

۲. همان، نامه ۳۳.

همچنین در نامه‌ای که به قرظۀ بن کعب انصاری می‌نویسد، از او

۳. ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۱۶، ص ۱۳۸ و خویی،

می‌خواهد به شکایت برخی از ذمیان در مورد نهر آب آنان رسیدگی

منهاج البراعه، ج ۲۰، تهران، المکتبۀ الاسلامیۀ، ص ۴۹.

کند: «برخی از مردان اهل ذمه ناحیه ولایت تو از نهری سخن

۴. علامه امینی، الغدیر، ج ۱۱، المکتبۀ الاسلامیۀ، ص ۶۷، ابن

می‌گویند که در زمین‌هایشان جاری بوده، ولی اکنون فرو ریخته و

ابی الحدید، همان، ج ۶، ص ۹۳ و تاریخ طبری، ج ۴، ص ۸۲.

آب آن مسدود گشته است و چنان که گفته شده، این نهر سبب

۵. محمودی، همان، ج ۵، ص ۱۷.

آبادانی ناحیه بوده است. پس تو با آن‌ها وارد مذاکره شو و به احیا و

۶. معالم القربه فی احکام الحسبه، کمریج، ۱۹۳۷، ص ۲۰۳.

آبادی نهر اقدام کن. به جانم سوگند! ایشان اگر به آبادانی بپردازند،

۷. محمودی، همان، ج ۵، ص ۹۷ و انساب الاشراف، ج ۲، ص ۱۶۹.

بهرتر از آن است که از این مملکت کوچ کنند، گرچه از عهده کارها

۸. محمودی، همان، ج ۵، ص ۳۲۷ و عقد الفرید، ج ۵، ص ۱۰۰.

چنان که شاید و باید برنمایند. ۱۳»

۹. خویی، همان، ج ۱۸، ص ۳۰۸ و ۳۰۹.

خلاصه، می‌توان گفت یکی از علت‌های اصرار امام (ع) بر این

۱۰. نهج البلاغه، نامه ۵۳.

نکته که کارگزاران، زندگی عادی و همسان با مردم داشته باشند و

۱۱. احمد بن ابی یعقوب یعقوبی، همان، ص ۲۰۲.

با گماشتن محافظ و دربان از مردم فاصله نگیرند، این بوده است که

۱۲. خویی، همان، ج ۱۸، ص ۳۲۲.

از سوی، مردم به راحتی با کارگزاران حکومت تماس بگیرند؛

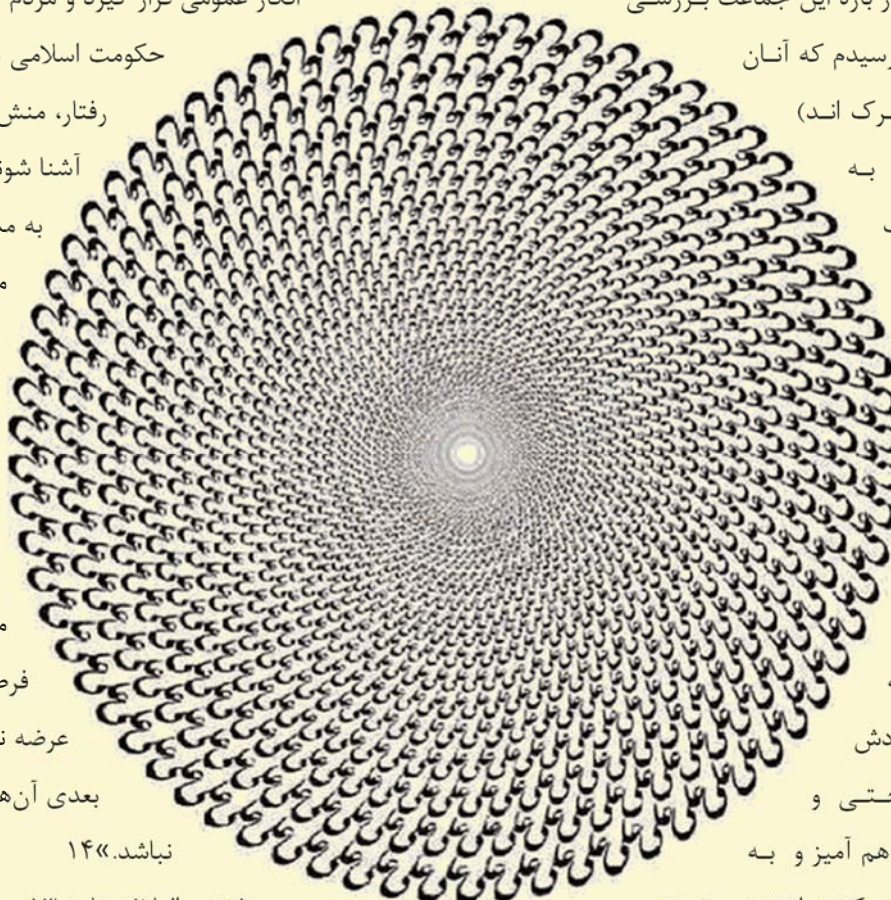
۱۳. نهج البلاغه، نامه ۶۷.

پیشنهادهای اصلاحی را ارائه دهند و مشکلات خود را به آسانی با

۱۴. خطبه ۱۳۱ و شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۹، ص

آنان در میان گذارند و از سوی دیگر، عملکرد مسئولان در منظر

۲۹۹. ادامه دارد...

آکادمی بین‌المللی مبارزه با فساد

آیت باقری

کارشناس مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد

تاریخچه

آکادمی بین‌المللی مبارزه با فساد، یک سازمان بین‌المللی است که در ۸ مارس ۲۰۱۱ شروع به فعالیت نمود. دفتر مرکزی آن در لاکزنبرگ، ۱۵ کیلومتری جنوب وین اتریش قرار دارد. آکادمی در ابتدا توسط دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، اداره مبارزه با تقلب اروپا، جمهوری اتریش و دیگر ذینفعان تأسیس شد.

۳۵ دولت عضو سازمان ملل و یک سازمان بین‌المللی موافقت نامه تأسیس آکادمی به عنوان یک سازمان بین‌المللی را طی کنفرانس افتتاحیه موسوم به "از رویا تا واقعیت" که در هافبورگ وین اتریش در ۲ تا ۳ سپتامبر ۲۰۱۰ برگزار شد امضاء نمودند. کنفرانس با شرکت بیش از ۱۰۰۰ شرکت کننده از بیش از ۱۲۰ دولت عضو سازمان ملل و بیش از ۲۵ سازمان و نهاد از بخش خصوصی و تجاری و نیز جامعه مدنی، دانشگاهی و رسانه‌ای برگزار شد و آقای بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل سخنران افتتاحیه بود.

از زمان کنفرانس افتتاحیه، ۱۶ عضو دیگر سازمان ملل و بیش از یک سازمان بین‌المللی موافقت نامه آکادمی را از امضاء کرده و در مجموع ۵۳ عضو مؤسس دارد. همچنان که در ۱۱ می ۲۰۱۱، پنج دولت عضو سازمان ملل و دو سازمان بین‌المللی موافقت نامه را تصویب نموده و دو دولت عضو سازمان ملل به آن ملحق شده اند. رسیدن به حد نصاب ۵۳ امضاء نقطه عطفی بود که آکادمی بین‌المللی مبارزه با فساد را به یکی از موفق‌ترین ابتکارات بین‌المللی که تاکنون تشکیل شده بدل نموده است.

آکادمی مبادرت به ارائه آموزش و تعلیم به ویژه بر اساس چارچوب‌های کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل خواهد کرد. هدف کلی آکادمی بهبود دانش و مهارت شرکت کنندگان خود و سازمانها و نهادهای همیار در ترفیع شفافیت، مسئولیت پذیری، سیاست و رویه‌هایشان می‌باشد.

وظایف

همانطور که صراحتاً در موافقت نامه تأسیس از آکادمی به عنوان یک سازمان بین‌المللی یاد شده، هدف آکادمی تبدیل شدن به مرکز تعالی، تربیت، همکاری و مطالعات آکادمیک در حوزه فساد است. آکادمی درصدد کمک به اجرای کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل و دیگر ابزارهای منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط می‌باشد نظیر کنوانسیون مبارزه با ارتشاء سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، کنوانسیون اتحادیه آفریقا برای پیشگیری و مبارزه با فساد، کنوانسیون بین‌آمریکایی مبارزه با فساد و گروه دولت‌های مبارزه با فساد.

بطور خاص، وظایف اصلی آکادمی شامل موارد ذیل است:

- مواجهه با موضوع فساد با رویکرد کلی نگر، جامع و استفاده از روش‌های گوناگون
- تهیه خط و مشی برای شبکه جهانی "مبارزان علیه فساد"
- ارتقای رویکرد عمومی - خصوصی مربوط به بازیگران اصلی مبارزه با فساد
- تعیین معیارهای ممتاز و استانداردهای عالی جهت تدارک آموزش‌های موثر پیشگیری، تحقیق، محاکمه و قضاوت در مورد فساد

زمان تبدیل شدن آکادمی به یک سازمان بین المللی تمام عیار، مسیر راهبردی انجام کارهای مقدماتی را به تیم موقت بین المللی ارائه نمود. به علاوه، کمیته با انتساب اعضاء به عضویت در هیئت بین المللی مشورتی ارشد و هیئت بین المللی مشورتی آکادمیک موافقت کرد.

تیم موقت بین المللی آکادمی با انجام کارهای مقدماتی، زمینه افتتاح آن در سپتامبر ۲۰۱۰ را فراهم کرد و بعداً تا زمان تاسیس سازمان به عنوان یک سازمان بین المللی به تلاش های خود ادامه داد. این تیم یک گروه در حال گسترش از متخصصان بین المللی تمام وقت و پاره وقت است که وابسته به سازمانهای همکار یعنی دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، جمهوری اتریش، اداره مبارزه با تقلب اروپا می باشند.

مارتین کروتر، رئیس کمیته سازماندهی و رئیس تیم موقت بین المللی آکادمی است وی همچنین به عنوان رئیس شرکای اروپایی علیه فساد و عضو کمیته اجرایی انجمن بین المللی مسئولین دستگاههای مبارزه با فساد انجام وظیفه می کند.

هیئت بین المللی مشورتی ارشد، پانزده کارشناس برجسته مبارزه با فساد از کلیه مناطق جهان را گرد هم آورده است. وظیفه این

- بهره منده از اعتبار عناصر کلیدی - به عنوان نهادی برای پلیس، قضات، دادستانها، قانون گذاران و بخش خصوصی - همراه با آموزش بوسیله همکاران و متخصصین

- تاثیرات ژرف بر شبکه جهانی متخصصین و استقبال از سنت های فرهنگی متنوع

- بهره مندی از امکانات پیشرفته که سخاوتمندانه بوسیله اتریش تامین می شود و ارائه آموزش جهت مواجهه با وضعیت های واقعی

ساختار

هیئت بین المللی مشورتی ارشد و هیئت مشورتی بین المللی آکادمیک برای آکادمی بین المللی مبارزه با فساد رهنمود های کلی ارائه می نمایند. مجمع اعضاء به عنوان بدنه تصمیم گیرنده نهایی عمل کرده و هیئت حکام، راهبردها، سیاست ها و دستورالعمل های مربوط به کارکرد ها را تعیین می کند. رئیس و مدیر کل، مسئولیت مدیریت روزمره آکادمی را بر عهده دارند. قبل از ۸ مارس ۲۰۱۱ آکادمی در طی دوران گذار توسط کمیته سازماندهی بین المللی هدایت می شد. کمیته سازماندهی، سیاست های آکادمی را تعیین نموده و مدیریت، برنامه کاری موقت و بودجه آن را سر و سامان بخشید. این کمیته پیشرفت فعالیت های آکادمی را بررسی کرد و تا

با آنها بمنظور معرفی برنامه های آکادمی؛

- تهیه برنامه مطالعات علمی برای آکادمی از جمله تعیین اهداف و مقاصد چنین مطالعاتی.

افزون بر آن، هیئت در زمینه انتخاب و ابقای اعضای هیئت علمی، آکادمی را راهنمایی می کند.

دستاوردها

از پاییز ۲۰۱۰، آکادمی شروع به ارائه استانداردها، سمینارها و آموزش های مناسب با همکاری برخی مجموعه ها همانند دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، برنامه توسعه سازمان ملل، موسسه بازل در خصوص حکمرانی، برنامه جهانی غذا، سازمان غذا و کشاورزی سازمان ملل نموده است. همچنین فعالیت های مطالعاتی و آموزشی بیشتری توسعه می یابند تا نیازهای خاص آموزشی ذینفعان برآورده شود.

در تلاش برای تقویت مبارزه با فساد، آکادمی همکاری نزدیکی با سازمانهای دولتی و غیر دولتی و نیز بخش خصوص داشته است. همچنین دارای ترتیبات همکاری با بیشتر نهادها از جمله سازمان امنیت و همکاری اروپا، بانک جهانی و سازمان دولت های آمریکایی می باشد.

منبع:

<http://www.iaca-info.org/>

http://en.wikipedia.org/wiki/International_Anti-Corruption_Academy

- 1- The International Anti-Corruption Academy (IACA)
- 2 - European Anti-Fraud Office (OLAF)
- 3 - Group of States Against Corruption (GRECO)
- 4 - "anti-corruption busters"
- 5 - International Senior Advisory Board (ISAB)
- 6 - International Academic Advisory Board (IAAB)
- 7 - International Transition Team

هیئت تدبیر فعالیت های آکادمی و ارائه توصیه درباره نحوه حصول آکادمی به استانداردهای برتر جهت تبدیل آن به یک مرکز تعالی می باشد. همچنین هیئت بین المللی مشورتی ارشد که به عنوان "سفرای" آکادمی عمل می کند وسعت دید آن را افزایش داده و به تسهیل در زمینه شبکه سازی مابین ذینفعان آن کمک می کند.

توصیه های هیئت بین المللی مشورتی ارشد به آکادمی شامل موارد زیر است:

- توجه به تحولات جدید در عرصه سیاست های مبارزه با فساد و اجرایی نمود آن؛

- همکاری با ذینفعان عمده در اجتماع مبارزه با فساد و فراتر از آن، از جمله بخش خصوصی، سازمان های غیر دولتی و جامعه مدنی؛

- رعایت تعادل و تنوع فرهنگی، منطقه ای و جنسیتی در تمامی فعالیت های آکادمی؛

- اتخاذ راهبردهای ارتباطی جهت افزایش آگاهی نسبت به آکادمی و معاضدت های آن؛

- معرفی بین المللی آکادمی به عنوان مرکز تعالی در حوزه آموزش و مطالعه مبارزه با فساد.

آقای میشل هرشمن به عنوان رئیس هیئت و خانم هوگون لبل و آقای تیموسی تونگ به معاونان وی مشغول فعالیت می باشند.

- هیئت مشورتی بین المللی آکادمیک

- این هیئت متشکل از نه نفر دانشگاهی مشهور و متخصص در

امور مبارزه با فساد است.

توصیه های هیئت به آکادمی شامل موارد زیر است:

- توسعه برنامه های آموزشی؛

- داشتن راهبرد و چارچوب سیاست جامع برای کلیه برنامه های آموزشی و تربیتی؛

- توجه به دسته بندی و سطوح مشارکت دانش آموزان؛

- ارائه برنامه و دوره های کنفرانس در طول سال اول؛

- توجه با ساختار علمی آکادمی و سیستم واحد های درسی

مناسب برای مدارج کارشناسی و کارشناسی ارشد؛

- شناسایی دانشگاهها و دیگر نهاد های علمی و رابطه کاری

جایگاه شهرداری‌ها و مشکلات مدیریت شهری

محمد نادری ملک‌شاه

دانشجوی دکتری علوم سیاسی و بازرسی گروه سیاسی و قضایی بازرسی کل استان گلستان

مراکز علمی، آموزشی، فرهنگی و ورزشی در راستای تمدن شهری با قدرت گام بردارد.

از جمله وظایف شهرداری‌ها، همزمان با تغییر فضای رو به رشد و توسعه شهری، به افزایش قدرت ساختار خود پردازد یعنی یک حالت توازن بین رشد و توسعه و پیشرفت شهری با ساختار اداری خود به وجود آورند تا به لحاظ قدرت مالی و منابع انسانی متخصص و گسترش سازمانی و اخلاقی رشد و توسعه یابند. همچنین شهرداری‌ها با توجه به وظایف مذکور، باید با ایجاد هماهنگی و تعاملات و ارتباط ارگانیک و تنواری به صورت یک "قدرت هم‌جانبه" (برتری)، به نظم "ساختارهای موجود" (ادارات) در شهر در راستای اهداف عالی مدیریت شهری یعنی رشد و توسعه و پیشرفت می‌باشد، پردازد.

قدرت شهرداری‌ها طی سال‌های اخیر نسبت به گذشته چه به لحاظ مالی و چه به لحاظ اختیارات رو به کاهش رفته است در سنوات گذشته شهرداری‌ها دارای بودجه دولتی نیز بودند و حداقل ۵۰ درصد بودجه آنان از طریق اعتبارات دولتی تامین می‌شد. اما امروزه شهرداری‌ها باید تمام بودجه و درآمد خود را از طریق منابع درآمدی (عوارض و...) تامین کنند و همچنین شهرداری‌ها، همانند گذشته اختیارات وسیع و کامل مدیریت شهری را ندارند بدین صورت که برخی وظایف آن با وضع قوانین جدید به دیگر ادارات واگذار شده است و از سویی با ایجاد نظام شورا یی، معمولاً شهرداری‌ها محصور به سلیق برخی از اعضاء شورا و در اغلب اوقات دچار چالش‌های سیاسی، قومیتی و... شده‌اند. (هر چند شوراهای اسلامی به عنوان عالی‌ترین و پربارترین نهاد مدنی کشور با ربع قرن تجربه بسیاری از معضلات و مشکلات شهری را رفع و حل و فصل کرده است). و از سویی با تصویب قوانین، برخی از شهروندان تحت پوشش نهادهای حمایتی و همچنین برخی نهادهای انقلاب اسلامی از پرداخت عوارض به شهرداری معاف شده بودند که در واقع اینگونه قوانین متأثر از ذهن قبلی، دایر بر استفاده شهرداری از بودجه

شهرداری‌ها یکی از مهم‌ترین ساختارهای مدیریت شهری موجود در شهرهای کوچک و بزرگ کشورمان هستند که دارای ویژگی منحصر به فرد در حوزه‌های عملگرایی و پشتیبانی از اجزای یک گستره جمعیتی و عمق فعالیت آنها، مرتبط با سازه‌های خاص آن شهر می‌باشد. این ساختار با دیگر ساختارهای شهری تفاوت ماهوی و کلی دارد، چون شهرداری‌ها نه تنها با تمام شهروندان ساکن در شهر سر و کار دارند، بلکه با هر کسی که در حال تردد در شهر یا اطراف آن است نیز در ارتباط هستند و از سویی با دیگر ساختارهای موجود در شهر نیز ارتباط ارگانیک و تنواری ای دارند بدین صورت که در اکثر قوانین ادارات شهری برخی وظایف یا تکالیفی نیز برای شهرداری‌ها در نظر گرفته‌اند و همچنین یکی از مهمترین معضلات عمومی شهرداری‌ها داشتن قوانین متعدد و مختلف است. در اصل، کار عملیاتی شهرداری‌ها بیشتر مربوط به امور شهرسازی (ساخت و سازه‌ها، مبلمان شهری، احداث خیابان‌ها و کوچه‌ها، ایجاد فضای سبز و ایجاد تاسیسات شهری)، حمل و نقل شهری، جمع‌آوری و انتقال زباله و حتی فعالیت‌های فرهنگی، هنری، ورزشی و... است که در قانون شهرداری‌ها مشخص و معین شده است که به تبع اینگونه وظایف، روزانه بالاترین مراجعات را به خود اختصاص داده است و از نگاه کلان، بنیانی ترین وظایف شهرداری‌ها در سه دسته مهم قابل مشاهده هستند:

- ۱- امور مربوط به رشد و توسعه و پیشرفت شهر
 - ۲- امور مربوط به حفظ و گسترش ساختار سازمان شهرداری و شوراهای اسلامی شهر
 - ۳- تعاملات و ارتباط همه‌جانبه و ارگانیک و تنواری ای با ساختارهای موجود اعم از ادارات و سازمان‌ها و تشکیلات در شهر
- یک شهرداری مقتدر نیازمند یک مدیر شهری متخصص توانمند با کفایت و درایت است تا قدرت کنترل و مدیریت شهری را داشته باشد و در جهت توسعه همه‌جانبه شهری، گسترش فضای شهر، استفاده از تکنولوژی و صنعت شهر سازی مدرن و حمایت از ایجاد

شهرداری ملزم شده‌اند. همانگونه که مطلع هستید یک حوزه شهری نیازمند ایجاد تاسیسات شهری من جمله؛ خط لوله آب، گاز، تلفن و ستون‌های مربوط به شبکه خطوط برق و... است که این موارد در حیطة اختیار دستگاه‌های اجرایی مختلف می‌باشد و هر یک در انجام این امور مترصد تامین اعتبار هستند و پس از تامین آن سریعاً به حفاری و امور عمرانی اقدام می‌کنند. از سویی دیگر شهرداری به واسطه وظایف خود می‌باید معابر شهری را مجهز به احداث جداول، زیر سازی و آسفالت نماید و دستگاه‌های اجرایی مذکور به مرور با اعلام تامین اعتبار عمرانی، اقدام به حفاری معابر و تخریب آسفالت، جهت اجرای خط لوله آب، گاز، تلفن و... در قسمت‌های مختلف خیابان یا معابر می‌نمایند. که با این وصف تصور فرمایید، چه به سر مبلمان و معابر و نمای شهر و مهم‌تر از همه به روحیه مردم وارد می‌آید؟ که البته این موضوع مبتلابه اغلب شهرها در کل کشور است و این نوع مدیریت پراکنده و متکثر ضمن بی‌قوارگی و بی‌نظمی چیدمان مبلمان شهری، باعث هدر رفت منابع مالی شهر، شهروندان و به تبع آن کشور می‌شود.

شهرداری‌ها قطعاً نمی‌توانند بدون ساختار قوی و همراهی و مشارکت همه جانبه شهروندان به اهداف خود دست یابند، این امر مستلزم پیوند همه اجزای شهر با یکدیگر است و از سویی شهرداری برای برخی امور نیاز ضروری به کمک بالا دست (دولت و...) دارد و همچنین می‌طلبند که جامعه شهری با داشتن نهادهای تخصصی مدنی قوی به یاری شهرداری بشتابند و تک تک شهروندان نیز باید در داشتن شهری با شکوه، تمیز، زیبا و با طراوت کوشا باشند که با تماشای آن نشاط و شادی در روح و جانمان جاری و ساری شود. به امید آینده بهتر.

دولتی می‌باشد و همچنین عدم همکاری برخی از ادارات و ارگان‌ها که بر اساس قانون مکلف هستند در امور مطالبات شهرداری به آن یاری رسانند به علل مختلف از این عمل باز مانده‌اند. اکثر شهرداری‌ها متوسط به پایین به علت عدم ایجاد درآمد پایدار و عدم تحقق منابع درآمدی پیش بینی شده در بودجه سالانه ورشکسته شده‌اند. از این رو می‌توان قسمتی از عدم تحقق منابع بودجه را به علت موارد فوق دانست. بحمد... در ماده ۱۷۳، ۱۷۴ و ۱۸۱ قانون پنجم توسعه پنجساله جمهوری اسلامی تهمیداتی در این خصوص اندیشیده شده است.

تضعیف شهرداری‌ها قطعاً منجر به توسعه و پیشرفت شهرها آسیب خواهد رساند. شهرداری ضعیف، باعث پس رفت شهر خواهد شد و به تبع آن ادارات و سازمان‌های دیگر نیز به مرور زمان رو به ضعف خواهند گرایید. شهرداری مقتدر و با ساختار و پرسنل متخصص قوی می‌تواند، شهری پر رونق و با نشاط و با مشارکت همه جانبه (شهروندان، سازمان‌ها، نهادها، ادارات و...) را به وجود بیاورد و شهر را به سمت پیشرفت و توسعه سوق دهد.

به لحاظ مالی، شهرداری‌ها دارای ساختار مالی "درآمد و هزینه" هستند یعنی باید به واسطه منابع درآمدی (دریافت عوارض و...) یک ساختار مالی قدرتمند ایجاد و نسبت به هزینه آن در چارچوب وظایف محوله قانونی اقدام نمایند. ضمن اینکه در اکثر کشور های توسعه یافته، شهردار به عنوان عالی‌ترین مقام مدیریت شهری تعریف و پذیرفته شده و کلیه ادارات دولتی و اجرایی سطح شهر می‌باید تحت نظر شهردار انجام وظیفه نمایند حال آنکه حداقل در کشور ما، شهردار در کنار دیگر مدیران اجرایی، یک مدیر شهری محسوب شده و دستگاه‌های دیگر نیز برای انجام امور عمرانی صرفاً به استعلام از

ویژگی‌های نظام کارآمد

زهرا حسینی

کارشناس حقوق قضایی

مقدمه:

تصویر کند، به سرعت مقبولیت اجتماعی خود را در میان افراد و سازمان‌ها از کف داده و به صورت سازمانی ناموفق و ناثربخش مطرح خواهد شد.

نظارت مثبت‌نگر: در فرآیند نظارت و کنترل مقایسه و تطبیق

دقیق میان "آنچه که باید باشد" و "آنچه که هست." به عمل آمده و نتیجه به دست آمده از این مقایسه، نتیجه نظارت به شمار می‌آید. از نظر منطقی سه حالت در فرآیند کنترل متصور است؛ درحالت اول که حالتی ایده آل به شمار می‌آید اجرای کارها کاملاً مطابق استانداردها و ضوابط بوده و نتیجه کنترل مثبت ارزیابی می‌شود؛ درحالت دوم اجرای کارها فراتر از استانداردها و ضوابط بوده و این امر نشانگر آن است که مجریان بهتر و بیشتر از آن چه مقرر بوده است فعالیت کرده اند؛ درحالت سوم که حالتی منفی به شمار می‌رود، اجرای کارها کمتر و پایین تر از استانداردها و ضوابط بوده و کنترل مشکلات و نارسایی‌هایی را نشان می‌دهد.

متأسفانه اغلب سازمان‌های نظارتی هم و غم خود را مصروف حالت سوم کرده و نوعی نظارت منفی‌گرا را اعمال می‌نمایند. در این فرهنگ نظارتی اگر کارها بر وفق معیارها باشد و یا آن که فعالیت‌ها فراتر از استانداردهای پیشرفت کرده باشد حمل برانجام وظیفه شده و هیچ گونه واکنشی در برابر آن‌ها صورت نمی‌گیرد. اما اگر نکته منفی پیدا شد، تمام توجهات معطوف به آن شده و تلاش می‌شود تا خاطی مشخص شده و تنبیه گردد.

در یک نظام نظارتی مطلوب باید نقاط مثبت نیز مدنظر نظارت‌کننده باشد و با دیدی مثبت به مسایل نگرسته شود. نقاط قوت و ضعف در کنار هم دیده شوند و همواره با نگاهی مثبت کار کنترل صورت پذیرد. ترویج فرهنگ اعتماد به دیگران و پای بندی به اصل

موضوع نظارت همواره در مدیریت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و استقرار نظام‌های کارآمد نظارتی از اهداف اولیه و عمده مدیران در هربخش به شمار می‌آید. باتحولاتی که امروزه در شرایط درونی و بیرونی سازمان‌ها ایجاد شده مساله نظارت نیز دستخوش تغییر گردیده است و اگر بخواهیم نظام نظارتی اثربخشی را سازماندهی کنیم باید ملاحظه خاصی را در نظر داشته باشیم. در این مقاله تلاش شده است تا ویژگی‌های نظام کارآمد نظارتی با توجه به تحولات دانش مدیریت مطرح گردیده و چارچوبی برای الگوی نظارتی جامع ارائه شود.

ویژگی‌های نظام کارآمد نظارتی

نظارت اصلاح‌گر: هدف و فلسفه وجودی نظارت و کنترل اصطلاح و بهبود است و اگر این ویژگی در نظام کنترلی موجود نباشد، سیستم دوام‌چندانی نخواهد یافت و به زودی به صورت یک وظیفه اجباری در مجموعه سازمانی جلوه‌گر خواهد شد. سازمان‌های نظارتی باید تلاش کنند تا پس از شناسایی دقیق مطالعات، آنها را ریشه‌یابی کرده و راه‌حل‌های اصلاحی را ارائه نمایند. اگر سازمان‌های نظارتی تنها به کشف مشکلات بپردازند ولی هیچگونه راه‌حلی ارائه ندهند و یا تولیدکننده گزارشات مفصل در مورد مشکل باشند اما خود را موظف به یافتن علت مشکل و ریشه‌یابی آن ندانند، درانجام رسالت خود توفیق چندانی نداشته‌اند.

باید پیوسته این نکته تکرار شود که سازمان‌های نظارتی با هدف اصلاح به وجود آمده‌اند و نباید طوری عمل کنند که به عنوان مرجعی تنبیه‌کننده، یابنده خطاها یا برملاکننده اشتباهات شهرت یابند. اگر سازمان‌های نظارتی چنین چهره‌ای را از خود در جامعه

ذکر این نکته ضروری است که وجود مکانیسم کنترل پیش نگر در نظام نظارتی، نفی کنترل های بازخور نبوده و این دومکانیسم به همراه هم نتایج بهتری را در اختیار سازمان نظارتی قرار می دهند.

در کنترل های بازخور یا پس نگر تصحیح خفاء فقط نسبت به عملیات آینده میسر است، در حالی که کنترل پیش نگر، سازوکاری است که قبل از وقوع اشتباهات و خطاها قادر به تشخیص آنها بوده و از آنها جلوگیری می نماید. کنترل پیش نگر، ابزار مفیدی در اختیار سازمان های نظارتی قرار می دهد تا قبل از فوت وقت و منابع، نقاط ضعف شناسایی شده و از وقوع آنها ممانعت به عمل آید. کنترل پیش نگر قبل از آنکه به گذشته متکی باشد آینده گراست و در دنیای متحول امروز که هر لحظه بر فاصله گذشته و آینده افزوده

برائت موجب می شود تا کنترل مثبت نگر توسعه یافته و افراد، گروه ها یا سازمان های تحت نظارت با علاقه مندی و انگیزه به کنترل شدن تن دهند. کنترل در چنین حالتی، تلخی و گزیدگی خود را ازدست داده و با رغبت و تمایل کنترل شوندگان روبه رو خواهد شد.

نظارت پیش نگر: یکی از مشکلات کنترل آن است که استفاده از مکانیسم بازخور پس از انجام عمل به نتیجه می پردازد؛ از این رو در صورتی که نتیجه عمل منفی باشد، دیگر نمی توان از خسارات و زیان های به وجود آمده جلوگیری می نمود. به همین سبب برخی از اندیشمندان، مدیریت کنترل های بازخور را « نوشداروی پس از

می شود، کنترل موثری به شمار می آید.

کنترل زمان وقوع نیز سازوکار دیگری است که در نظام های کنترلی می تواند اثرات بهتری در مقایسه با کنترل های بازخور به همراه داشته باشد. در کنترل زمان وقوع، درست در لحظه ای که اولین قدم اجرا برداشته می شود نظارت لازم نیز به عمل می آید؛ از این رو بازخورهای بسیار سریعی حاصل می شود که اگر نقصی در کار باشد به سرعت قابل حل و رفع است.

کنترل زمان وقوع، اگرچه مانند کنترل های پیش نگر قبل از اجراء انجام نمی شود ولی به علت نزدیک بودن آن به زمان وقوع، بلافاصله پس از انجام فعالیت ها، و در نهایت اثربخشی بیش تر نظام کنترلی، برخوردار است.

مرگ» نام نهاده اند. اگرچه بازخور نقش مهمی در نظام های نظارتی (Postmortem) در اغلب موارد نمی تواند پاسخگوی نیازهای ما باشد؛ زیرا همانگونه که مذکور افتاد بازخور براساس نتایج حاصل از فعالیت ها شکل می گیرد، در حالی که گاهی لازم است قبل از آن که نسخه ای به وجود آمده باشد پیشگیری های لازم به عمل آید. در این قبیل موارد کنترل پیش نگر (Feedforward) انجام اصطلاحات قبل از اجرا را میسر می سازد.

کنترل پیش نگر باتکیه بر اطلاعات موجود، و پیش بینی اوضاع و احوال آینده و بهره گیری از تجربه و بصیرت مدیران قبل از آن که به مرحله اجرای عملیات رسیده باشیم، کنترل و نظارت را عملی می سازد این کنترل با استفاده از ستاده ها انجام نمی گیرد، بلکه به کمک داده ها و پیش بینی های اجرایی کنترل را تحقق می بخشد.

نظارت عینیت‌گرا: یکی از آفات نظارت، گرایش به سوی ذهنی

گرایشی و دور شدن از عینیت‌گرایی است. این وضعیت زمانی رخ می‌دهد که معیارها و استانداردهای عینی، ملموس و قابل سنجش در دسترس نظارت‌کنندگان نیست و آنان برای انجام کنترل به معیارهای ذهنی خودساخته متوسل می‌شوند و کار نظارت را بسیار مخاطره‌آمیز می‌سازند. در چنین حالتی حرکات و رفتارهای دلخواهانه در سازمان نظارتی مشاهده می‌شود و امکان بروز تبعیض در امر نظارت بسیار محتمل می‌گردد.

برای غلبه بر این مشکل، سازمان‌های نظارتی باید بکوشند تا معیارهای دقیق و عینی برای نظارت طراحی نموده و موارد مشابه را با ابزار سنجش واحدی مورد نظارت قرار دهند، عینیت‌استانداردها و معیارها، موجب شفافیت امر نظارت شده و نظارت‌شوندگان به وضوح نتیجه کاری خود را در آینه نظارت مشاهده می‌کنند و جای هیچ‌گونه شبهه و اتهامی باقی نمی‌ماند.

البته عینیت‌گرا بودن نظام نظارتی به معنای توجه به کمیت‌ها و غفلت از کیفیت‌ها نیست؛ بلکه باید مسایل کیفی و ابعاد گوناگون آن در مورد نظارت شده، مدنظر باشد و کمیت‌سنجی و کیفیت‌سنجی به همراه هم صورت پذیرد. دشواری کیفیت‌سنجی در اغلب موارد موجب می‌شود تا در امر نظارت توجهات به کمیت‌هایی که به سهولت سنجیده می‌شوند، معطوف شده و کیفیت‌های کار نادیده انگاشته شوند. این ضایعه، کنترل را ناقص ساخته و نتایج آن را گمراه‌کننده و غیرقابل اعتماد می‌سازد. نمونه بارز این مشکل توجه به مسایل مالی در نظارت‌ها و غفلت از فعالیت‌های انجام شده است. برای سنجش کیفیت‌ها در امر کنترل باید از افراد آزموده و آگاه نسبت به کار مورد نظارت بهره گرفت و کوشید تا این بعد مهم در امر نظارت همواره مورد توجه باشد.

نظارت سازمان‌گرا: توجه به ماهیت سازمان و روابط موجود

در آن نظارت را به صورت متفاوتی مطرح می‌سازد. در نظارت فردی، کنترل‌ها و مقایسه‌ها در مورد یک فرد و وظایف و مسئولیت‌های وی به طور فردی انجام می‌گیرد، در حالی که همین فرد در مجموعه سازمانی باید به گونه‌های دیگر مورد ارزیابی و نظارت قرار گیرد. کسی که اختیار او در سلسله مراتب منوط و مرتبط به اختیارات دیگران بوده و مسئولیت‌های عملکرد او وابسته به عملکردهای بسیاری از افراد دیگر به عنوان زیردست و فرادست و همکار است را نمی‌توان به طور فردی مسئول دانست و از او مسئولیت فردی را درخواست کرد. گاهی سازمان‌های نظارتی دچار این خطا می‌شوند که در کنترل سازمان‌ها به دنبال یافتن یک فرد به عنوان عامل اصلی عملکرد هستند، در حالی که عملکرد، در سازمان تعلق فردی نداشته و سرشتی سازمانی و جمعی دارد. عمل خطا یا اقدام درست، حاصل مجموعه‌ای از دستورات، اقدامات و رفتارها و روابطی است که ساختار و شکل سازمان آن را ایجاد کرده است و هیچ‌گاه نمی‌توان آن را به تنهایی به یک فرد نسبت داد؛ ماهیت سازمان، سلسله مراتب فرماندهی، میراث تمرکز، رسمیت و پیچیدگی ساختاری مجموعاً عملی را شکل می‌دهند که در نهایت به وسیله فرد یا افرادی انجام می‌گیرد، اما این اقدام فردی به معنای انجام عمل با نیت و قصد فردی نیست. در سازمان اگرچه یک فرد دست به اقدام و عمل می‌زند اما این دست او نیست، بلکه دست سازمان است و این نکته مهمی است که باید مورد توجه نظارت‌کنندگان سازمان‌ها باشد. در بررسی و نظارت سازمانی باید مجموعه سازمان را در نظر گرفت. تقسیم وظایف، اختیارات و مسئولیت‌ها را مد نظر قرار داد و هر عملی را در این مجموعه بررسی و ارزیابی نمود.

نظارت واقع‌گرا: سازمان‌های دولتی به علت ماهیت خاصشان

دارای جنبه‌های سیاسی بوده و غالب تصمیمات در آن‌ها صبغه سیاسی دارد. به این دلیل نباید در ارزیابی این سازمان‌ها، تنها معیارهای سازمان‌های اقتصادی و خصوصی را در نظر گرفت. گاهی اوقات مصالح اجتماعی و منافع عامه ایجاب می‌کنند که در سازمان دولتی تصمیمی گرفته شود که شاید با معیارهای منطبق ابزاری (Rationality Instrumental) تطبیق نداشته باشد اما در پی تحقق اهداف منطبق ارزشی و جوهری (Rationality Substantive) باشد. در این گونه موارد اگر نظارت‌کننده تنها به

سهولت سنجش اثرات قریب، سازمان های نظارتی تنها آنها را ملاک کنترل قرار داده و از اثرات بعید غفلت می کنند که این شیوه برخورد نتایج کنترل را خدشه دار می سازد. اثرات و پیامدهای بعید، کنترلی را مفیدتر و قابل استفاده تر می سازد. به عنوان مثال برخی از سازمان ها به تولید و ارائه خدمات و بروندادهایی می پردازند که به عنوان نتیجه قریب قابل توجه هستند؛ اما از نظر اثرات منفی بر محیط اجتماعی و طبیعی، اثرات بعید آنها مخرب و مضر هستند؛ در چنین شرایطی باید در نظارت هم نتایج قریب و بعید و همچنین نظارت بر نتایج بعید مفید و مجرب مورد توجه نظارت کننده قرار گیرند.

نظارت کل گرا: نظارت ناظر باید بر مجموعه فعالیت ها در یک

سازمان باشد و با تاکید بر یک جزء از سایر اجزاء غافل بماند.... نظارت کل نگر به نظارت کننده امکان می دهد تا مجموعه فعالیت ها را در کنار هم مورد ارزیابی قرار دهد و ارزش هر جزء را در رابطه با اجزاء دیگر بررسی نماید. توجه به یک جزء در نظارت، موجب ضایعه بهینه سازی جزئی (Suboptimization) می گردد و بهینه سازی کل را مختل می سازد. به عنوان مثال اگر سازمان نظارتی به نظارت واحد مالی در یک سازمان تاکید بگذارد، این امر سبب می شود تا امور مالی بهبود یابد، اما از آنجائی که واحد مالی باید در ارتباط با سایر واحدها کار کند، بهبود آن واحد و عدم توسعه سایر واحدها به همراه آن، موجب می گردد تا کل سیستم سازمان دچار اختلال شود و بهینه سازی کلی (Totaloptimization) تحقق پیدا نکند. خاصیت کل یا سینرژی (Synergy) موضوعی است که باید در نظارت کل گرا مدنظر باشد و نظارت نسبت به کل اجزاء یک سیستم به طور متعادل و موزون صورت پذیرد.

از جهت توجه به محیط بیرونی و عوامل موثر بر سازمان از محیط خارجی نیز باید در نظارت کل گرا اقدامات لازم صورت

اهداف ابزاری تاکید کند بی گمان نتایج ارزیابی او گمراه کننده و غیرمنصفانه خواهد شد.

سازمان های دولتی را باید با توجه به سیاستی بودن آن ها و با معیارهایی که اثربخشی سیاسی را به همراه اثربخشی فنی و اقتصادی مورد سنجش قرار می دهد، مورد ارزیابی و کنترل قرارداد و تنها در این صورت است که می توان اطمینان داشت ارزیابی صحیحی صورت پذیرفته است.

نظارت کارا و غایت نگر: کنترل و نظارت مانند انواع دیگر

فعالیت های مدیریتی باید از کارایی لازم برخوردار بوده و رابطه مناسبی بین هزینه ها و نتایج حاصل از آنها وجود داشته باشد، به عبارت دیگر سازمان نظارتی نباید در فعالیت های کنترلی خود به صرف هزینه هایی بپردازد که نتایج حاصل از آنها ارزش چندانی در بر نداشته باشد و در صورتی که این هزینه ها انجام نمی گرفت و کنترلی به عمل نمی آمد مقرون به صرفه تر بود. برخی از کنترل ها در سازمان های دولتی مصداق این حالت هستند، در این کنترل ها اگر کنترلی انجام نگیرد خسارات احتمالی ناشی از آن بسیار کم تر از هزینه نیروی انسانی، وسایل و تجهیزاتی است که صرف کنترل می شود. در این قبیل موارد شاید کنترل های تصادفی و غیرمستمر، با حذف کنترل راه حل مناسبی باشد.

البته باید در نظر داشت که نتایج حاصل از کنترل و نظارت همواره مالی و مادی نیستند و در کارایی نظام کنترلی باید نتایج غیرمالی را نیز در مدنظر داشت. به عنوان مثال، اگر نتیجه اعمال نظارت، ایجاد اعتبار، حسن شهرت، امنیت و اعتماد باشد نمی توان بهایی برای آنها تعیین نمود و باید هزینه های لازم برای آنها را پرداخت نمود.

نکته دیگری که در اینجا باید به آن اشاره کنیم نتایج حاصل از کنترل است. هر سیستمی در ارتباط با محیط خارجی خود نتایجی قریب و بعید به دست می دهد. نتایج قریب همان بروندادهای (Outputs) سیستم هستند که قابل مشاهده عینی بوده و کاملا محسوس هستند؛ برای مثال تعداد فارغ التحصیلان در یک موسسه آموزشی، برونداد قریب محسوب می شوند؛ اما اثراتی که این فارغ التحصیلان در فرهنگ و اقتصاد جامعه برجای می گذارند اثرات بعید (Impacts) موسسه آموزشی به شمار می آید که توجه به آنها برای نظام نظارتی حایز اهمیت بسیار است. گاهی اوقات به علت

داشته باشند، مدیران شایسته ای محسوب می گردند. سازمان های نظارتی باتوجه به این شاخص، یعنی رضایت مشتری با ارباب رجوع، موجب ارتقای سطح کمی و کیفی خدمت رسانی و تولید سازمان ها می گردند. سازمان هایی که با رضایت مشتری مورد ارزیابی قرار گیرند، تلاش می کنند رضایت مشتریان خود را جلب کنند و این امر در درازمدت موجب می شود تا کیفیت و کمیت خدمات و تولیدات آنها بهبود یابد، زیرا تقاضای اصلی مشتریان و انتظار مهم آنان، تولیدات و خدمات مطلوب، با قیمت پایین و کیفیت بالا است.

نظارت نامتمرکز: سازمان های امروزی درحالی که به سوی

بزرگ شدن میل دارند و ازاین طریق می خواهند اهداف بزرگ و عظیمی را محقق سازند، مایلند که از ویژگی های مثبت سازمان های کوچک نیز برخوردار باشند تلفیق حاصل شده در سازمان های مجازی (Virtual organizations) این امکان را به وجود می آورد که سازمان های بزرگ در قالب شبکه ای از سازمان های کوچک شکل گیرند و با نوعی عدم تمرکز و تفویض اختیار به واحدهای کوچک، تحقق اهداف بزرگ را فراهم سازند.

سازمان های بزرگ نظارتی برای اثربخشی بیش تر باید از ساختارهای متمرکز و سلسله مراتبی دیوان سالارانه دوری جسته و به سوی ساختارهای نامتمرکز و شبکه ای متمایل شوند.

ساختارهای نامتمرکز و به اصطلاح امروز، سازمان های شبکه ای مجازی یک بخش هماهنگ کننده قوی به وجود می آورند و بقیه امور از طریق سازمان های کوچک و مستقل انجام می پذیرند.

وجود نظام های اطلاعاتی و ارتباطی نیز این امکان را فراهم می آورد که ضمن اعمال عدم تمرکز، اطلاعات کامل و به هنگام در اختیار تمامی مدیران قرار داشته باشد. برخلاف گذشته که

پذیرد و نظارت با توجه به محیط خارجی و عوامل موجود در آن انجام شود. همچنین در نظارت کل گرا توجه به افق های زمانی آینده نیز ضروری است، زیرا اگر نتایج سیستم تنها در زمان حال مدنظر باشد و نتایج آتی مورد توجه نباشد، نظارت کاملی اعمال نشده و نتایج نظارت ناقص و نادرست خواهند بود. استفاده از تحلیل های مبتنی بر درخت تصمیم گیری که نتایج را در مقاطع زمانی مختلف مورد ارزیابی قرار می دهد، در این گونه موارد بسیار مفید و کارساز است. بانجام این تحلیل نظارت کننده متوجه می شود که برای مثال نتایج منفی سال اول در یک سیستم ممکن است موجب نتایج مثبت در سال های آتی می شود و نباید آنها را در یک مقطع کوتاه و جزئی زمانی منفی ارزیابی نمود. به طور خلاصه نظارت کل گرا باتوجه به اجزاء درونی یک سیستم، محیط خارجی و عوامل موثر بیرونی، و افق های زمانی مختلف، نظارتی جامع را تحقق می بخشد.

نظارت مشتری گرا: در اداره امور دولتی سنتی، مدیران نسبت

به فرادستان خود احساس مسئولیت می کردند و خود را در مقابل آنان پاسخگو می دانستند، اما با ظهور مدیریت دولتی جدید، با بهره گیری از ویژگی های مدیریت بخش خصوصی، رضایت مشتری و پاسخگو بودن مدیران نسبت به ارباب رجوع شکل جدیدی از روابط میان مردم و مدیران پدید آمد. در شرایط کنونی، مدیریت سازمان ها اعم از خصوصی یا عمومی با شاخص رضایت مشتریان و ارباب رجوع قابل ارزیابی است. سازمان موفق امروز، سازمان است که ارباب رجوع از خدمات یا تولیدات آن راضی باشد.

در جامعه مدنی سازمان ها باید با شاخص رضایت مشتریان مورد سنجش قرار گیرند و مدیران نیز در صورتی که در این راه توفیق

خود کنترلی را در سازمان های خود تحقق بخشند، در سازمان های ما نیز باید مدیران تلاش کنند تا با هدایت و ارشاد افراد، آنان را به سوی خود کنترلی سوق دهند و با کار فرهنگی لزوم نظارت های بیرونی را به حداقل ممکن کاهش دهند.

بی گمان سازمان های نظارتی نیز باید با جهت گیری های عملی مناسب به این تلاش کمک کرده و با الگوسازی، خودکنترلی را جایگزین دیگر کنترلی سازند.

منابع:

- ۱ - الوانی، سید مهدی، تصمیم گیری و تعیین خط مشی، سازمان سمت، تهران، ۱۳۷۸.
- ۲ - الوانی، سید مهدی، مدیریت عمومی، نشر نی، تهران، ۱۳۷۹.
- ۳ - رابینز، استیفن، تئوری سازمان، ترجمه الوانی، دانائی فرد، نشر صفار، تهران، ۱۳۷۸.

منابع لاتین

- ۱ - Beer, S. Decision & Control, N.Y., JOHN WILEY, ۱۹۶۶
- ۲ - Reetold "Academy Elmes, M, " Strategy - ۲ Review Vol of Management ۲۲، ۱۹۹۷.
- ۳ - Epstein, p. Measuring the performance of public services, N.Y National centre for public productivity, ۱۹۹۱
- ۵ - [J.R. et. (eds) Oranizing for the future, CA: Gaallbraith, ossey- Bass, ۱۹۹۳
- ۶ - Osborne, D., Reinventing Government. Addison - Wessley, ۱۹۹۱: MA.
- ۷ - willmoot, H.C. Images andd Ideals of Manaageral work]journal of Management , Vol. ۲۱, MARCH ۱۹۹۴

تفویض اختیار موجب اختیاراتی در اطلاع گیری مدیران ارشد می گردید، عدم تمرکز از این، هیچ گونه اثر سوئی به جای نگذارد. نظارت نامتمرکز به واحدها امکان می دهد تا شناخت دقیق و نزدیکی از محیط های تحت نظارت و کنترل خود حاصل نمایند و با اشراف کامل به موضوعات، کار نظارتی خود را انجام دهند، سرعت انجام امور نیز در نظارت نامتمرکز افزایش یافته و کندی های ناشی از سلسله مراتب و ساختارهای بزرگ سازمانی کمتر امکان بروز می یابند. به طور خلاصه نظارت نامتمرکز در سازمان های بزرگ امروز تنها راه تحقق اهداف به صورت کارآمد و اثربخش است.

نظارت فرهنگ مدار:

اگر سازمان های نظارتی بتوانند با تکیه بر فرهنگ و ارزش های فرهنگی جامعه، ساز و کار ایجاد کنند که افراد، گروه ها و سازمان ها قبل از آن که به وسیله یک عامل خارجی مورد کنترل و نظارت قرار گیرند، خود به کنترل خود می پردازد. و از بسیاری هزینه ها و اتلاف نیروها جلوگیری به عمل خواهد آمد. سازمان ها خودکنترل، نوع تازه ای از روابط نظارتی را به وجود می آورند و کار مدیریت در سطوح مختلف سازمانی را ساده و سهل می سازند.

هدفی که در خودکنترلی دنبال می شود، ایجاد حالتی در درون فرد است که او را بدون اعمال نظارت خارجی به انجام درست وظایف و مسئولیت هایش متمایل می سازد. نیل به این هدف جز از طریق کار فرهنگی میسر نخواهد شد و خوشبختانه در جامعه ما به علت وجود زمینه ای مساعد و مطلوب خودکنترلی از نظر اعتقادی، بهترین بستر رشد برای تحقق این مهم وجود دارد. در اسلام زمینه های اعتقادی به گونه ای است که فرد مسلمان و متقی خود را همواره کنترل نموده و بدون آن که به کنترل های این جهان ببیند، خود را متوجه کنترل های عاقبت کار و آن جهانی می داند. فرد مسلمان معتقد به معاد و روز جزا، بی گمان دست به عمل نازوا نخواهد زد و کسی که خدا را همواره حاضر و ناظر امور و اعمال خود می داند، از مسیر راستی و درستی منحرف نخواهد شد. چنین انسانی بدون وجود ساز و کارهای کنترلی از سوی دیگران، خود کنترل بوده و مجهز به یک دستگاه کنترل درونی مبتنی بر اعتقاد عقل، فطرت، وجدان و ضمیر روشن است که او را به سوی عمل درست رهنمون می شود.

در عصر حاضر که جوامع مختلف می کوشند تا از طریق گوناگون

– کتابخانه سازمان بازرسی کل کشور از چه سالی و با چه

هدفی تأسیس شد؟

فکر راه‌اندازی کتابخانه سازمان بازرسی کل کشور، در سال ۱۳۸۲ باهدف گردآوری، ذخیره، بازیابی و اشاعه اطلاعات، در برنامه کاری سازمان قرار گرفت.

پایه‌های اولیه شکل‌گیری کتابخانه، هم‌زمان با انتقال سازمان از ساختمان جامی به محل کنونی بنیان نهاده شد و تا سال ۱۳۸۷ اقدام جدی در این خصوص صورت نگرفت.

به لحاظ تشکیلات سازمانی، ابتدا کتابخانه زیر نظر روابط عمومی سازمان بود و طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ روابط عمومی با همکاری مرکز پژوهش و برنامه‌ریزی (سابق) عهده‌دار این مسئولیت بوده است. طی سال‌های مذکور، به کوشش مرکز پژوهش و برنامه‌ریزی، تلاش اولیه جمع‌آوری کتب از طریق دریافت کتاب‌های هدایی دانشگاه‌ها و مراکز علمی و اداره تسویه و امور ورشکستگی قوه قضاییه (که خیلی سال پیش منحل شده است) فراهم گردید.

پس از تغییر ساختار تشکیلاتی سازمان بازرسی کل کشور در آبان ماه سال ۱۳۹۱ و مشخص شدن جایگاه مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد در تشکیلات جدید سازمان، کتابخانه نیز به‌طور رسمی، زیرمجموعه این مرکز قرار گرفت.

یکی از اولین مسائلی که مورد توجه ریاست محترم مرکز قرار گرفت، راه‌اندازی و تأسیس کتابخانه تخصصی سازمان بازرسی کل کشور، برای استفاده پژوهشگران، بازرسان، کارشناسان و دانشجویان سازمان بود. این مهم نقطه عطف شروع حرکتی مثبت و مؤثر در راستای بهبود وضعیت آشفته مدارک و جایگاه کتابخانه می‌باشد.

همان‌طور که می‌دانید، کتابخانه‌های تخصصی با ایجاد نظام اطلاع‌رسانی مناسب و سیستماتیک براساس یک برنامه و الگوی مشخص و یکپارچه به هدایت اطلاعات به سمت کاربر نهایی می‌پردازد و ارزش‌افزوده از اطلاعات ایجاد می‌نمایند. کتابخانه تخصصی به‌صورت یک سیستم زنده و پویا عمل می‌نماید و اگر وظیفه عمومی هر کتابخانه را گردآوری، ذخیره، بازیابی و اشاعه اطلاعات در نظر بگیریم، در یک کتابخانه تخصصی این وظایف به شکل ویژه‌ای که باعث پیشبرد اهداف سازمان مادر است به کاربران و

مسئول کتابخانه سازمان

در گفت‌وگو با آینه:

مرکز

مطالعات سازمان

تأسیس

کتابخانه تخصصی

نظارت و بازرسی

را در

دستور کار

دارد

سازمان‌های مختلف بنا به‌ضرورت و برنامه‌های در دستور کار، بخشی را به‌عنوان کتابخانه و مرکز ارائه تخصصی‌ترین اطلاعات و داده‌ها به محققان و علاقه‌مندان در نظر می‌گیرند. سازمان بازرسی کل کشور نیز چند سالی است در راستای ارتقاء بهره‌وری مجموعه و تخصص‌گرایی و عمیق شدن در موضوعات بازرسی دارای کتابخانه است. برای آشنایی بیشتر با فعالیت و برنامه‌های کتابخانه سازمان بازرسی که در مسیر تبدیل شدن به یک کتابخانه تخصصی است، با خانم سمانه پالیزبان کارشناس مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد که مسئولیت کتابخانه را بر عهده دارد، هم‌صحبت شده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

بررسی کتب اهدایی و دیگر کتب موجود در سازمان جهت وجین منابع و جداسازی کتاب‌های قابل بهره‌برداری. در این زمینه ۳۰۰۰ جلد کتاب غیر مرتبط و غیرقابل بهره‌برداری از رده خارج و در نهایت حدود ۴۰۰۰ جلد کتاب آماده ورود به کتابخانه شد.

۲- فهرست برداری از نسخ موجود به صورت دستی و سپس کامپیوتری کردن فهرست منابع.

۳- مرتب‌سازی و رده‌بندی موضوعی کتب بر اساس رده بندی دیویی در داخل قفسه‌ها.

۴- طراحی پایگاه داده اکسس به منظور ایجاد قابلیت جستجوی منابع و مدارک موجود و سازماندهی بهتر منابع نسبت به قبل.

۵- تلاش‌های وافر در جهت تجهیز کتابخانه
۶- خرید ۵۰۰ جلد کتاب حقوقی و کتب مرتبط با حوزه های نظارت و بازرسی.

بنابراین اقدامات صورت گرفته بیشتر در راستای تأمین اهداف عمومی کتابخانه بوده و هنوز اقدامات اساسی که جهت تخصصی کردن کتابخانه صورت گرفته، به ثمر نرسیده است. البته اخبار خوشی در راه است و به زودی شاهد تغییرات مثبت و ارزنده ای خواهیم بود. ان شاءالله.

استفاده کنندگان محدود و تعریف شده‌ای، انجام می‌گیرد. در اصطلاح نامه کتابداری نیز، کتابخانه تخصصی بدین صورت تعریف شده است: "واحدی از یک سازمان که هدف آن فراهم ساختن اطلاعات خاص برای پیشرفت کار سازمان یا برای گروه محدودی است".

در این راستا، کتابخانه‌ی تخصصی سازمان نیز باهدف حمایت از اهداف و برنامه‌های سازمان بازرسی کل کشور، تأسیس و تجهیز شده است.

- با توجه به امکانات موجود، امروز چه میزان از اهداف کتابخانه محقق شده است؟

اولین اقدام جهت راه‌اندازی کتابخانه تخصصی سازمان بازرسی کل کشور، مشخص شدن محلی مناسب برای برپایی کتابخانه بود که با کوشش رئیس مرکز مطالعات، مکانی به وسعت ۱۰۰ مترمربع، در طبقه سوم سازمان در اختیار مرکز گذاشته شد.

پس از مشخص شدن مکان کتابخانه، عملیات قفسه بندی و جای‌دهی کتب و مدارک داخل قفسه‌ها صورت گرفته و تا سال ۱۳۹۲، کتابخانه به لحاظ فیزیکی شکل و سروسامان اولیه، گرفت. از سال ۱۳۹۲ تاکنون نیز اقدامات زیر صورت گرفته است:

کتابخانه چه میزان است؟

استقبال بازرسان، کارمندان و کارکنان سازمان از میزان مراجعه به کتابخانه و استفاده از منابع موجود در آن، کمتر از حد انتظار است که به نظر می‌رسد دلایل آن عواملی از قبیل عدم اطلاع از منابع موجود در کتابخانه و یا حتی عدم اطلاع از وجود کتابخانه سازمان در ساختمان فعلی، به‌روز نبودن منابع حقوقی، پاسخگو نبودن منابع موجود به نیازهای تخصصی همکاران ادارات کل بازرسی و نظارت، عدم ارائه خدمات الکترونیکی و مسائلی از این‌دست باشد.

آیا استقبال همکاران از کتابخانه در موارد خاص صورت می‌گیرد یا اینکه برخی از همکاران پیوسته به کتابخانه رفت‌وآمد داشته و حتی به مطالعه کتاب‌های عمومی نیز توجه دارند؟

بیشترین میزان تقاضاها به‌صورت موضوعی و خاص است. اگر بخواهیم منابع مورد استفاده را رتبه‌بندی کنیم، کتب حقوقی در مرتبه اول و کتاب‌های حوزه نظارت، سلامت اداری، مدیریت و خدمات اداری، در مراتب بعدی قرار دارند. منابع عمومی کتابخانه (کتب دینی - مذهبی، تاریخی، ادبی و...) نیز از اقبال خوبی برخوردارند اما مراجعین منابع تخصصی به‌مراتب بیشتر از منابع عمومی است.

گفتنی است یکی از بخش‌های مورد توجه و بااهمیت کتابخانه برای دانشجویان و پژوهشگران برون‌سازمانی، پایان‌نامه‌ها، نشریه‌ها و فصلنامه‌های منتشرشده توسط مرکز مطالعات سازمان است.

آیا مدیران نیز از کتاب‌های کتابخانه سازمان استفاده می‌کنند؟

بله، معاونین، مدیران ارشد و بازرسان کل سازمان نیز از جمله مراجعین کتابخانه هستند که افتخار ارائه خدمات به این عزیزان را داریم.

گنجایش و تنوع کتاب‌های کتابخانه سازمان بازرسی در ابتدای تأسیس چگونه بود و الان بعد از این سال‌ها چگونه است؟ در کتابخانه سازمان چند جلد کتاب وجود دارد؟

مجموع کتاب‌های اهدایی وارده به سازمان و دیگر کتبی که از ادارات کل سازمان در اختیار کتابخانه قرار گرفت، ابتدا قریب به ۷۰۰۰ جلد کتاب بود که پس از بررسی موضوعی و وجین کتاب‌های غیرقابل بهره‌برداری حدود ۳۰۰۰ جلد کتاب از رده خارج و ۴۰۰۰ جلد کتاب باقی ماند. از سال ۱۳۹۲ تاکنون، ۵۰۰ جلد کتاب نیز خریداری شده و به مجموعه کتب موجود در کتابخانه اضافه شده است. به این ترتیب در حال حاضر، علاوه بر نشریات و پایان‌نامه‌های تخصصی، ۴۵۰۰ جلد کتاب در موضوعات: حقوق - قوانین و مقررات - نظارت - سلامت اداری و مبارزه با فساد - مدیریت و خدمات اداری - اقتصاد - علوم اجتماعی - تاریخ - جغرافیا - زبان و ادبیات - در کتابخانه سازمان موجود است.

میزان توجه مسئولین تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز به ارتقاء کمی و کیفی کتابخانه چه میزان است؟

الحمدلله، مسئولین فهیم و دانش‌پرور سازمان، توجه و عنایت ویژه‌ای به این امر داشته و همواره از حمایت‌های معنوی و سازمانی این عزیزان برخوردار بوده‌ایم. هرچند که محدودیت منابع مالی و

بخش‌های مختلف کتابخانه با بالا بردن شاخص‌های عملکردی و اعمال تغییرات لازم و احتمالی در بخش آماده‌سازی مجموعه و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی، از قبیل راه‌اندازی وب‌سایت تخصصی کتابخانه، جهت ارائه خدمات به همکاران محترم در داخل سازمان، و دانشجویان و محققان برون‌سازمانی، خواهیم بود. شایان ذکر است، اولین گام‌ها در جهت تهیه نرم‌افزار تخصصی کتابخانه، ایجاد پایگاه تحت وب، آگاهی‌رسانی و نیازسنجی از کارشناسان و بازرسان محترم برداشته شده است که نتایج آن در آینده‌ای نزدیک در معرض استفاده همکاران قرار می‌گیرد.

- آیا برنامه‌ای برای گسترش فرهنگ کتاب‌خوانی بین همکاران مانند تبلیغات یا مسابقات کتاب‌خوانی در دستور کار کتابخانه است؟

بله، قطعاً توسعه فرهنگ کتاب‌خوانی در بین کارکنان سازمان نیز از برنامه‌های آتی کتابخانه خواهد بود. شایان ذکر است جهت راه‌اندازی کتابخانه تخصصی، طرح تفصیلی، خدمت ریاست محترم مرکز ارائه شده است که در آن پیشنهادهاى کارآمد و بهینه‌ای جهت افزایش گرایش همکاران به استفاده از منابع کتابخانه مطرح شده است. ان‌شاءالله بعد از افتتاح رسمی کتابخانه تخصصی سازمان، سیاست‌های تشویقی پیشنهادی را نیز با جدیت دنبال خواهیم کرد.

امکانات فیزیکی موجود در سازمان، موانعی را در پیشبرد سریع و بهینه اهداف، ایجاد کرده‌اند.

- برنامه شما که مسئول کتابخانه هستید برای ارتقاء کمی و کیفی کتابخانه چیست و آیا می‌توان انتظار داشت در آینده نزدیک شاهد تحول بزرگ در کتابخانه سازمان باشیم؟

کتابخانه‌های تخصصی سازمان‌ها از ارکان مهم وجودی آن‌ها و پشتیبان اهداف و فعالیت‌ها و چشم‌اندازهای مرتبط با توسعه علمی و پژوهشی آن‌ها هستند. سازمان بازرسی کل کشور نیز با در نظر گرفتن و پشتیبانی کردن از توسعه علم و پژوهش، درصدد توانمندسازی بازرسان و کارشناسان خود و سازمان‌های مرتبط با وظایف کاری مشترک بوده و برای این مهم سازماندهی و راه‌اندازی کتابخانه‌ای تخصصی با ویژگی‌های: برخورداری از روزآمدترین منابع، سازماندهی اصولی، ارائه خدمات تخصصی و نوین الکترونیکی، ارتباطات مؤثر با کاربران و هدایت و راهنمایی هرچه بهتر آن‌ها به سمت تحقق اهداف سازمان را جزو اولویت‌های خود قرار داده است.

در این رابطه، با در نظر گرفتن اصول علمی مجموعه سازی و مجموعه گسترى کتابخانه فعلی سازمان، اقدام به سازماندهی مجدد منابع موجود از طریق نرم‌افزارهای تخصصی کتابداری نموده و ان‌شاءالله در آینده‌ای نزدیک، شاهد اشاعه اطلاعات و مدیریت

سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای

ظرفیت‌های مبارزه با فساد در سازمان همکاری اقتصادی (اكو)

مهربانی به رعیت و دوست داشتن آنها و لطف در حق ایشان را شعار دل خود ساز. چونان حیوانی درنده مباش که خوردنشان را غنیمت‌شماری، زیرا آنان دو گروهند یا همکیشان تو هستند یا همانندان تو در آفرینش (حضرت علی علیه السلام)

حسن روحانی

کارشناس اداره امور بین‌الملل

مقدمه

با سرلوحه قراردادن ارزش‌های والای اجتماعی همچون کرامت انسان و مسئولیت‌پذیری در قبال جامعه داخلی و جهان، و به یاد آوردن رنج مردم ناشی از فساد در ابعاد گسترده مالی و اداری که همواره در طول تاریخ زمینه‌ساز افول ملت‌ها بوده است. انسان امروز در قالب دولت‌هایی با سرزمین مشخص و حاکمیت مستقل به این جمع‌بندی رسیده‌اند تا با تشکیل سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای و تمرکز بر مسائل موجود در منطقه جغرافیایی خویش، مشکلات مردم خود را از میان بردارند. اما تبیین ارتباط میان سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای و دولت‌های عضو آن احتیاج به تحقیق و تأمل دارد.

همانگونه که پروفیسور ایان براونلی در کتاب اصول حقوق بین‌الملل بیان کرده، سازمان‌های بین‌المللی (و به طور خاص سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای) ضرورتاً با نظام داخلی دولت‌های عضو آن ارتباط حقوقی و اقتصادی برقرار می‌کنند به ویژه آنکه مرکز اصلی عملیات آن سازمان به عنوان دبیرخانه در دولت معینی مستقر باشد. لازم به یادآوری است که چگونگی شناسایی شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی به نظام حقوقی دولت‌های عضو آن، مقررات ملی ممالک مذکور و البته تکالیف تعیین شده در اسناد بین‌المللی بستگی دارد.

در نظام حقوقی ایران و با توجه به ماده ۹ قانون مدنی آن که مقرر می‌دارد «مقررات عهودی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد در حکم قانون است» بدیهی است که معاهدات و اسناد سازمان‌های بین‌المللی که به تصویب مجلس شورای اسلامی برسند در حکم قانون است و اگر مقررات داخلی بر خلاف اسناد بین‌المللی باشد به استناد ماده ۹۷۴ همان قانون به موقع اجرا گذاشته نمی‌شوند.

با در نظر گرفتن فعالیت‌های منطقه‌ای ایران که با هدف توسعه همکاری اقتصادی، فنی و فرهنگی با همسایگان خود سازمان همکاری اقتصادی (اكو) را در سال ۱۳۶۴ به همراه دولت‌های

پاکستان و ترکیه و به عنوان جایگزینی برای سازمان همکاری منطقه‌ای برای توسعه تأسیس نمود، تلاش شده است تا در این مقاله به توجیه و تبیین جایگاه دولت‌های عضو این سازمان بین‌المللی منطقه‌ای در عرصه مبارزه با فساد و بهره‌گیری از فرصت‌های موجود پرداخته شود.

تاریخچه سازمان همکاری اقتصادی اكو

سازمان همکاری‌های اقتصادی اكو یک سازمان بین‌الدولی منطقه‌ای است که در سال ۱۹۸۵ میلادی توسط سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه، به منظور ترویج همکاری‌های اقتصادی، فنی و فرهنگی بین کشورهای عضو تأسیس شد.

سازمان اكو جانشین «سازمان همکاری عمران منطقه‌ای» است که در طول سال‌های ۱۹۶۴ تا ۱۹۷۹ میلادی به طور عملی کارایی نداشت و در سال ۱۹۸۵ نام این سازمان به اكو تغییر یافت و دور جدید فعالیت آن آغاز شد.

در سال ۱۹۹۲ هفت کشور دیگر به اعضای اكو ملحق شدند و به این ترتیب اكو به یک سازمان بزرگ و مهم منطقه‌ای تبدیل شد. این سازمان به لحاظ وسعت و جمعیت دومین سازمان همکاری منطقه‌ای در جهان به شمار می‌رود و مساحت تحت پوشش فعالیت آن برابر با هفت میلیون و دویست و یازده کیلومتر مربع است و بیش از سیصد و پنجاه میلیون نفر را در بر می‌گیرد. ۱۰ کشور عضو اكو عبارتند از: آذربایجان، ازبکستان، افغانستان، ایران، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه، قزاقستان و قرقیزستان.

تشکیلات سازمان همکاری اقتصادی اكو

سازمان همکاری اقتصادی از چهار رکن تشکیل می‌شود و به شرح ذیل می‌باشند:

نشست سران که هر دو سال یکبار جهت اتخاذ رهنمودهای کلی برگزار می‌گردد.

شورای وزیران که بالاترین رکن تصمیم‌گیری و

علمی؛

د. توسعه زیربنای حمل و نقل و ارتباطات؛
 ه. توسعه همگرایی بخش دولتی و خصوصی با تاکید بر
 آزادسازی اقتصادی؛
 و. تدوین برنامه مشترک جهت توسعه منابع انسانی و بهره‌برداری
 از منابع طبیعی؛
 ز. همکاری منطقه‌ای برای کنترل مواد مخدر؛
 ح. حفظ محیط زیست و تحکیم روابط تاریخی و فرهنگی در بین
 کشورهای عضو و همکاری با سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی.

تبیین جایگاه ضد فساد اعضای سازمان همکاری

اقتصادی اکو

با توجه به ابتکار سازمان بازرسی کل کشور جمهوری اسلامی در
 خصوص تأسیس مرکز همکاری منطقه ای دستگاه‌های مبارزه با
 فساد و نهادهای آمبودزمنی اکو و مطابق توافق بین‌المللی دولت‌های
 عضو منطقه اکو، دبیرخانه آمبودزمنی اکو به سازمان بازرسی کل
 کشور جمهوری اسلامی ایران محول گردیده است، با اشاره به وضعیت
 مبارزه با فساد و فعالیت‌های آمبودزمنی دولت‌های منطقه اکو، در
 پایان به ارایه راهکار مختصری برای استفاده از ظرفیت‌های این
 منطقه خواهیم پرداخت. لازم به توضیح است که هر کدام از
 دولت‌های عضو اکو از نظر شاخص ادراک فساد و جایگاهی که در
 خصوص مبارزه با فساد در رتبه‌بندی سازمان شفافیت بین‌الملل به
 خود اختصاص داده اند تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای دارند.

با در نظر گرفتن نکته فوق به طور خلاصه به نهادهای مبارزه با
 فساد دولت‌های عضو اکو اشاره و سپس جایگاه آنها در مبارزه با
 فساد را به ترتیب موفقیت و با توجه به آمارهای جهانی بیان
 می‌نماییم. (لطفاً رجوع شود به جدول شماره ۱)

ترکیه: در ترکیه، وزارت مالیه ترکیه (دفتر بازرسی مالیاتی
 ترکیه) و نهاد آمبودزمنی آن دولت به امر مبارزه با فساد و
 فعالیت‌های آمبودزمنی می‌پردازند. مطابق با آخرین آمار ارایه شده
 در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۴۵
 (از نمره ۱۰۰) و رتبه ۶۴ (از بین ۱۷۵ کشور) به ترکیه اختصاص
 یافته است.

آذربایجان: در آذربایجان، علاوه بر دادستان کل کشور که
 وظیفه مبارزه با فساد را عهده دار است، برای مبارزه با فساد و
 فعالیت‌های آمبودزمنی، کمیسیون مبارزه با فساد و نهاد کمیسیون
 حقوق بشر آن دولت به فعالیت می‌پردازند. با توجه به آخرین آمار
 ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل
 نمره ۲۹ و رتبه ۱۲۶ به آذربایجان اختصاص یافته است.

پاکستان: در پاکستان، دفتر پاسخگویی ملی و آمبودزمنی

Economic Cooperation Organization

سیاستگذاری سازمان است و سالی یکبار تشکیل جلسه می‌دهد.
شورای نمایندگان دائم که بازوی اجرایی شورای وزیران
 است و هر ماه در سطح سفرا در تهران تشکیل جلسه می‌دهد.

شورای برنامه ریزی منطقه‌ای که سالی یکبار در سطح
 روسای سازمان‌های برنامه‌ریزی کشورهای عضو تشکیل جلسه
 می‌دهد و وظایفی از قبیل تدوین برنامه‌های عملی برای تحقق
 اهداف سازمان، بررسی برنامه‌های گذشته و پیشنهاد تشکیل
 نهادهای منطقه‌ای را به عهده دارد.

اهداف سازمان همکاری اقتصادی اکو

مطابق با اساسنامه این سازمان، اکو برای بهبود شرایط توسعه
 اقتصادی پایدار کشورها و حذف تدریجی موانع تجاری در این منطقه
 فعالیت دارد. از آنجا که بسترهای اقتصادی همواره در معرض فساد
 قرار دارند و از تعاملات اقتصادی کلان است که سوء جریانات شکل
 گرفته و حاکمیت قانون دستخوش تزلزل می‌شود، بنابراین
 همکاری‌های ضدفسادی و فعالیت‌های آمبودزمنی در چارچوب
 اهداف اقتصادی اکو ضروری است. با نگاهی به اهداف سازمان اکو و
 سپس تبیین جایگاه مبارزه با فساد در کشورهای عضو آن، در این
 مقاله پیش زمینه همکاری بیشتر و حاکمیت قانون را فراهم
 می‌نماییم:

ا. ارتقاء شرایط برای توسعه اقتصادی پایدار و افزایش سطح
 زندگی و رفاه مردم؛

ب. گسترش تجارت درون منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای و حذف موانع
 تجاری؛

ج. تلاش در جهت ادغام تجارت کشورهای منطقه با تجارت
 جهانی و ارتقای همکاری‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، فنی و

توجه به آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۲۳ و رتبه ۱۵۲ به تاجیکستان اختصاص یافته است.

ازبکستان: در ازبکستان، نهاد آمبودزمان وظیفه فعالیت‌های آمبودزمانی و به نوعی مبارزه با فساد را برعهده دارد. با توجه به آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۱۸ و رتبه ۱۶۶ به ازبکستان اختصاص یافته است.

ترکمنستان: اخیراً، یعنی در سال ۲۰۱۴ قانون مبارزه با فساد ترکمنستان تصویب و لازم‌الاجرا گردیده است. در این کشور نیز همچون افغانستان، سه نهاد به طور رسمی امر مبارزه با فساد را بر عهده دارند. نهادهایی که موضوع مبارزه با فساد را در ترکمنستان بر عهده دارند عبارتند از وزارت کشور، وزارت امنیت ملی و دفتر دادستان کل. مطابق با آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۱۷ و رتبه ۱۶۹ به ترکمنستان اختصاص یافته است.

افغانستان: در افغانستان، سه نهاد مهم کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، کمیته مستقل و مشترک نظارت و مبارزه با فساد و همچنین دفتر عالی رسیدگی به کم کاری و مبارزه با فساد امر خطیر مبارزه با فساد و فعالیت‌های آمبودزمانی را بر عهده دارند. مطابق با آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۱۲ و رتبه ۱۷۲ به افغانستان اختصاص یافته است.

جدول شماره یک

فدرال پاکستان (وفاقی محتسب) وظیفه ضد فساد و فعالیت‌های آمبودزمانی را بر عهده دارند. البته در پاکستان آمبودزمان‌های متعددی فعالیت دارند که به نوعی مرکزیت آنها با آمبودزمان فدرال است. با توجه به آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل، نمره ۲۹ و رتبه آن ۱۲۶ به پاکستان تعلق گرفته است.

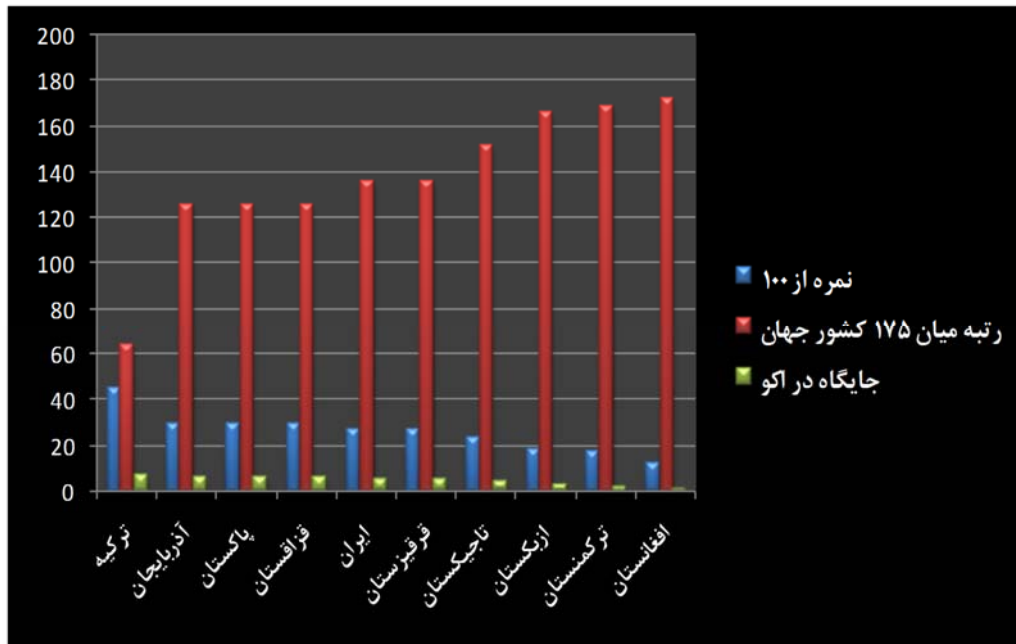
قزاقستان: در قزاقستان، امر مبارزه با فساد و فعالیت‌های آمبودزمانی به ترتیب بر عهده وزارت دادگستری جمهوری قزاقستان و آمبودزمان ملی (کمیسیون حقوق بشر جمهوری قزاقستان) می‌باشد. با توجه به آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۲۹ و رتبه ۱۲۶ به قزاقستان اختصاص یافته است.

جمهوری اسلامی ایران: در ایران، سازمان بازرسی کل کشور به عنوان زیر مجموعه قوه قضائیه در امر مبارزه با فساد و فعالیت‌های آمبودزمانی فعالیت می‌کند. مطابق با آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۲۷ و رتبه ۱۳۶ به جمهوری اسلامی ایران اختصاص یافته است.

قرقیزستان: در قرقیزستان، کمیته دولتی امنیت ملی و آمبودزمانی با عنوان حقیقت‌جویی موضوع مبارزه با فساد و فعالیت‌های آمبودزمانی را در آن دولت بر عهده دارند. مطابق با آخرین آمار ارایه شده در گزارش شاخص ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل نمره ۲۷ و رتبه ۱۳۶ به قرقیزستان اختصاص یافته است.

تاجیکستان: در تاجیکستان، آژانس دولتی کنترل مالی و مبارزه با فساد جمهوری تاجیکستان و به علاوه آمبودزمان آن دولت امر مهم مبارزه با فساد و فعالیت‌های آمبودزمانی را بر عهده دارند. با

دولت های عضو اكو	نمره از ۱۰۰	رتبه از ۱۷۵ کشور	جایگاه در اكو
ترکیه	۴۵	۶۴	۱
آذربایجان	۲۹	۱۲۶	۲
پاکستان	۲۹	۱۲۶	۲
قزاقستان	۲۹	۱۲۶	۲
ایران	۲۷	۱۳۶	۳
قرقیزستان	۲۷	۱۳۶	۳
تاجیکستان	۲۳	۱۵۲	۴
ازبکستان	۱۸	۱۶۶	۵
ترکمنستان	۱۷	۱۶۹	۶
افغانستان	۱۲	۱۷۲	۷

نمودار شماره یک

نتیجه گیری

فعالیت های سازمان همکاری اقتصادی موسوم به اکو می تواند همکاری های منطقه ای را در راستای تأمین امنیت، بهبود اقتصادی، رشد سرمایه های اجتماعی و افزایش ارتباطات بین المللی برای تحقق آرمان های فوق الذکر فراهم آورد. بی شک، همکاری های منطقه ای از جمله ابزارهای مدیریت سیستمی، سلامت اداری و ریشه کن کردن فساد می باشد. علی رغم عزم بسیاری از کشورهای منطقه مزبور؛ تقریباً هیچ یک از آنها جایگاه مناسبی در رتبه بندی سازمان شفافیت بین الملل ندارند که بیانگر وجود برخی کاستی ها در شفافیت و متأسفانه وجود فساد اعم از اداری، مالی و سیستمی می باشد.

بی شک، همکاری های آمبودزمانی و ابتکارات منطقه ای هماهنگ در زمینه مبارزه با فساد بین کشورهای این منطقه می تواند به بهبود جایگاه این کشورها در سطح بین الملل کمک شایانی نماید. جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از اعضای موسس اکو و

سازمان بازرسی کل کشور که مبتکر و موسس مرکز همکاری منطقه ای دستگاه های مبارزه با فساد و نهادهای آمبودزمانی اکو است رسالت خود می داند که بسترهای همکاری را در راستای افزایش تعاملات مربوط به مبارزه با فساد و فعالیت های آمبودزمانی بین کشورهای عضو فراهم آورد. لذا پیشنهاد می گردد با انعقاد تفاهم نامه های دو یا چند جانبه میان کشورهای عضو و استفاده از پتانسیل موجود در مباحث آکادمیک و کاربردی، با برگزاری دوره های آموزشی مشترک و سمینارهای علمی و عملی، نسبت به تبادل تجربیات بازرسی برای هم افزایی میان اعضای اکو اقدام عاجل گردد.

۱. نهج البلاغه، نامه ۵۳، فرمان حکومتی حضرت امیرالمومنین علی علیه السلام به مالک اشتر نخعی فرماندار مصر

- Principles of Public International Law
- Brownlie, Ian; Principles of Public International Law, Fifth Edition, Page 693, Oxford University
- Economic Cooperation Organization
- Regional Cooperation for Development
- <http://transit.pmo.ir/fa/eco31a2/eco>
- سازمان بنادر و دریانوردی (تاریخ مراجعه به وبسایت: ۲۶ مرداد ۱۳۹۴)
- <http://goo.gl/ZXSb2x>
موسسه آموزش عالی بیمه اکو (تاریخ مراجعه به وبسایت: ۲۶ مرداد ۱۳۹۴)
- <http://goo.gl/XggRms>
پژوهشکده باقرالعلوم (تاریخ مراجعه به وبسایت: ۲۶ مرداد ۱۳۹۴)
- <https://www.transparency.org/>
سازمان شفافیت بین المللی (تاریخ مراجعه به وبسایت: ۲۶ مرداد ۱۳۹۴)

از نگاه لغوی، اصطلاح Corruption «فساد» از ریشه لاتین Corruptus و از فعل rumpere «به قطعات شکستن با پیشوند Com به یکدیگر» گرفته شده که به معنای شکستن است. به این معنا که در فساد چیزی می‌شکند یا نقض می‌شود که ممکن است یک هنجار اخلاقی، قانونی یا حتی مقررات اداری باشد.

فساد به عنوان پدیده‌ای برخاسته از تلاقی منافع بخش‌های عمومی و خصوصی با یکدیگر، حاصل رفتار منفعت‌جویانه کسانی است که نمایندگی بخش عمومی را بر عهده دارند یا از قدرت و اختیارهای دولتی برخوردارند و از آن برای مقاصد شخصی، خانوادگی یا گروهی اعم از انگیزه‌های کسب فرصت‌های سیاسی یا اقتصادی سوءاستفاده می‌کنند. فساد مالی نیز سوءاستفاده از قدرت، امکانات، اختیار و مناصب دولتی (عمومی) برای تامین منافع شخصی، گروهی، حزبی، قومی یا طبقه‌ای خاص است.

اگر چه مفهوم فساد و تلقی متفاوت و بعضاً متباین جوامع مختلف از آن، دامنه شمول پرنوسانی را در برمی‌گیرد اما دایره واژگان ما برای درک این پدیده، آشکارا دچار کمبود است. گاه همین واژه «فساد»، آنقدر مورد استفاده گسترده قرار می‌گیرد که تقریباً بی‌معنی می‌شود. فساد، در برگیرنده رشوه، رانت، خویشاوند سالاری، اختلاس، اخاذی، خرید رأی، تثبیت قیمت و صدها نوع دیگر تقلب است.

در کنار این برداشت‌ها، گره خوردن این پدیده با مؤلفه‌هایی چون پولشویی، تروریسم، جرایم سازمان‌یافته و قاچاق انسان، زنان و مواد مخدر، این سوال اساسی را مطرح نموده که چرا فساد می‌تواند تهدیدی برای امنیت جهانی باشد؟ اگر چه نمی‌توان ادعان کرد که دنیا پاسخ قاطعی برای این سوال بدست آورده «چرا که آمارهای فزاینده فساد در کشورها در دسترس می‌باشد» لیکن فقدان پاسخ قطعی نیز به معنای نبود تلاش‌های بین‌المللی برای مقابله با این بلیه مبتلا به جوامع در قالب تشدید همکاری‌های متقابل، تبادل اطلاعات و تجربیات و به ویژه آموزش و افزایش آگاهی دست‌اندرکاران، مدیران و کارکنان نخواهد بود.

نگاه آموزش

به مقوله

مبارزه با فساد

حمیدرضا ستوده

معاون آموزشی اداره کل منابع انسانی و تحول اداری

یکی از مهم‌ترین راهبردهای سازمان، موضوع گسترش ارتباطات بین‌المللی، منطقه‌ای و دوجانبه با سایر کشورها با هدف تبادل و انتقال تجربیات در زمینه مبارزه با فساد و تخلفات در سیستم اداری و دولتی بوده که تاکنون نتایج و دستاوردهای مثبت و تعیین‌کننده‌ای در پی داشته است.

امروزه با تشکیل نهادهای منطقه‌ای و جهانی، بسیاری از کشورها با مشارکت‌های فراملی و جمعی قادر به مطالعه، شناسایی و مقابله با اقدامات غیرقانونی و فسادآور افراد و باندهای منحرف شده‌اند؛ آن‌هم در شرایطی که توسعه فناوری و زیرساخت‌های الکترونیکی موجب پیچیدگی مکانیزم و اقدامات خلافکارانه و بالطبع سخت شدن فرایند کشف و مقابله توسط دستگاه‌های مسئول گردیده است.

در این امر می‌باشد، اهمیت دادن به نقش و تاثیر آموزش و ارتقاء دانش و مهارت دست اندرکاران می‌باشد. این مهم تنها با حرف و شعار محقق نمی‌گردد و نیازمند جدیت و برنامه ریزی و هم چنین همگرایی سطوح مختلف سازمان در گسترش فراگیری آموزش می‌باشد.

تغییر محسوس رویکرد آموزش سازمان بازرسی کل کشور به سمت کاربردی نمودن آموزش ها و برجسته نمودن موضوع فساد و ضرورت آشنایی با قوانین و مقررات ضد فساد و درک شیوه ها و روش ها و تجربیات سایر کشورها در مقابله با این پدیده فراگیر جهانی و گنجانیدن دوره های مرتبط با آن حتی در آموزش های بدو

با تمهیدات نهادهای جهانی در امر آموزش خصوصاً سازمان ملل متحد، کمیسیون های پیشگیری و مقابله با جرایم و فساد و هم چنین کشورهای مختلف، هزینه های آموزش بسیار کاهش یافته و مقرون به صفر می‌باشد و این فرصت طلایی، فتح بابی را جهت اعزام بازرسان، کارشناسان و مدیران به دوره های آموزشی برون مرزی و نیز به کارگیری و بهره‌مندی از اساتید خارجی در این حوزه فراهم نموده است.

در این راستا ضروریست ضمن تقویت رویکرد آموزشی حین مناسبات بین المللی سازمان، موضوع برگزاری دوره های آموزشی فراملی در دستور کار سازمان قرار گرفته و با اختصاص مبالغ لازم «ارزی-ریالی» بتوان امر مهم و اجتناب ناپذیر تقویت نقش سازمان در پیشگیری و مقابله با فساد در کشور بیش از پیش محقق ساخت.

خدمت اخیر، بیانگر اهتمام و اهمیتی است که نهادها و دستگاه های مختلف از جمله سازمان بازرسی کل کشور در ایران به عنوان مهم ترین دستگاه نظارتی حاکمیت نسبت به این موضوع داشته اند.

جایگاه جمهوری اسلامی ایران در بین کشورهای فسادپذیر بر اساس آمار و گزارش های سازمان شفافیت جهانی، زنگ خطری را برای همه دستگاه ها و مقامات ذی‌مدخل به صدا در آورده تا با اتخاذ روش ها و تدابیر کارآمد و هماهنگ بتوانند نسبت به احیای اعتبار از دست رفته گام موثری بردارند. در کنار مهم ترین راه کارهای موثر در امر مقابله با فساد از جمله تقویت و توانمندسازی نهادهای نظارتی برای اعمال نظارت های قانونی، توانمندسازی نهادهای مدنی برای نظارت عمومی بر قدرت حاکم و بهره گیری از همکاری های سازمان های بین المللی در امر مبارزه با فساد و تبادل تجربیات آنان

آمین سرامی قهرمان شنا در مسابقات کارکنان دولت در گفت و گو با آینه:

اینکه در مسابقات ورزشی نام سازمان برده می شود، افتخار می کنم

پشت میز نشینی یکی از تهدیدات سلامت کارکنان و کارمندان محسوب می شود. عدم ورزش و تحرک کافی بعضاً باعث سلب نشاط و شادابی از مجموعه های اداری می شود. در این راستا همواره توسعه فرهنگ ورزش و همگانی کردن فعالیت های ورزشی کارمندان از جمله سیاست های تصمیم گیران و تصمیم سازان بوده و هست. ضمن آنکه مسئولان در سازمان بازرسی کل کشور نیز این دغدغه را دارند، باید اعتراف کرد حضور برخی همکاران در میادین ورزش قهرمانی نیز موجب تشویق این امر می شود. در همین راستا با آمین سرامی سرپرست اداره خدمات سازمان بازرسی کل کشور که چند دوره قهرمان مسابقات مختلف در رشته های ورزشی بوده همکلام شده ایم که در ادامه می خوانید:

از زمانی که وارد سازمان شدم همیشه یک پای ورزش سازمان بودم. یعنی از همان ابتدا در سال ۷۶ یک حکم قهرمانی دارم که با تیم فوتبال نقلیه قهرمان شدیم. در ورزش های شنا، فوتبال، فوتسال، پینگ پنگ، آمادگی جسمانی و طناب کشی در سازمان فعال بودم. بیرون از سازمان نیز کشتی فرنگی می گرفتیم. البته رشته تخصصی بنده شنا است که حکم درجه یک نجات غریق هم دارم. علاوه بر قهرمانی های مختلفی که در مسابقات داخلی سازمان طی این سال ها کسب نمودم در مسابقات کارکنان دولت نیز از طرف سازمان بازرسی معرفی و همیشه مقام به دست می آوردم. فکر می کنم تنها فردی باشم که هر وقت در مسابقات کارکنان دولت شرکت کردم، دست خالی به سازمان برنگشتم. همین که از بلندگو اسم سازمان را اعلام می کنند و می گویند آمین سرامی از سازمان بازرسی کل کشور برای

لطفا برای آشنایی خوانندگان خودتان را معرفی کنید؟
اینکه از چه زمان در سازمان بازرسی کل کشور مشغول به کار شده اید و در چه رشته های ورزشی فعالیت دارید؟

آمین سرامی هستم از شهریور ماه سال ۷۶ افتخار همکاری با سازمان را دارم. ابتدا در اداره نقلیه مشغول به کار شدم و اموردفتری انجام می دادم. بعد از کار دفتری در اداره فوق مسئول اعزام شدم، مدتی بعد معاون اداره شدم و پس از آن هم به مدت حدوداً یک سال مسئولیت اداره نقلیه را عهده دار بودم. وقتی هم که رئیس جدید اداره نقلیه معرفی شد، به اداره رفاه رفتیم. چند سالی در اداره رفاه مشغول به کار بودم و در آنجا مسئولیت بیمه را برعهده داشتم سپس چند سالی در اداره کارپردازی انجام وظیفه نمودم و در حال حاضر نیز سرپرست اداره خدمات هستم.

بنده نیز از زمانی که به اداره خدمات آمدم، سعی کردم اقدامات اساسی انجام دهم از جمله این اقدامات رنگ آمیزی لابی، نمازخانه و پارکینگ، توسعه فضای سبز، بهبود کیفیت غذا، تجهیز مهمانسرا از محل درآمد خود آن، بهبود کیفیت چای مصرفی، بهبود وضعیت البسه پرسنل اداره خدمات، بهبود کیفیت مواد شوینده، برگزاری جلسات فصلی با کارکنان اداره برای رفع مشکلات احتمالی و هم‌اندیشی به منظور سرویس‌دهی بهتر، برگزاری کلاس آموزشی برای بالا بردن سطح آموزشی پرسنل پذیرایی‌کننده توسط مدرس مجرب تشریفات و صدور گواهی آموزشی به مدت ۸ ساعت پس از انجام آزمون مربوطه، انتخاب ۶ نفر به عنوان نفرات برتر برای ایجاد انگیزه و قدردانی از افراد متعهد که جا دارد از الطاف جناب آقای شاهرخیان معاون محترم برنامه‌ریزی و امور مجلس که مثل همیشه حمایت‌های لازم را مبذول می‌فرمایند سپاس‌گذاری بنمایم و همچنین برای آینده نقطه نظرانی نیز در حال پیگیریست که در صورت تخصیص بودجه قابل ارائه خواهد بود. در پایان از زحمات همکاران خدوم اداره خدمات تشکر و قدردانی می‌نمایم و موفقیتی اگر هم بوده این عزیزان زحمتش را کشیدند. همچنین از همه مسئولینی که به این حقیر اعتماد نموده تا این مسئولیت را برعهده بگیرم کمال تشکر را دارم و امیدوارم با انجام وظیفه به نحو مطلوب بتوانم پاسخگوی اعتماد مدیران محترم باشم و برای همه همکاران آرزوی سلامتی و موفقیت دارم.

بنده افتخار است. من سعی کردم به لطف خداوند متعال همیشه پرچم سازمان را بالا نگه دارم و با چهار دوره شرکت در مسابقات چهار مقام قهرمانی کسب کرده‌ام (البته در رشته شنا).

فکر می‌کنم سلامتی و نشاطی که دارم، همه به ورزش برمی‌گردد و بسیاری از دوستان را تشویق می‌کنم که ورزش کنند. البته هر فردی وقتی ورزش را شروع می‌کند، سخت است اما بعد از مدتی بدن انسان هماهنگ می‌شود.

- در چه رشته‌هایی از طرف سازمان شرکت داشتید؟

طناب‌کشی، شنا، فوتسال

- چه ورزش‌های دیگری انجام می‌دهید؟

من هر صبح جمعه ۴ صبح کوه می‌روم و ۸ الی ۹ صبح نیز برمی‌گردم. صبح روزهای زوج به باشگاه سازمان می‌روم. صبح روزهای فرد نیز قبل از ساعت اداری یعنی ۶ تا ۷:۳۰ استخر می‌روم. یکشنبه‌ها هم فوتبال می‌روم.

- در چه رشته‌ای تحصیل کرده‌اید؟

در حال حاضر دارای مدرک کارشناسی در رشته مدیریت فرهنگی هستم و در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات نیز دانشجو هستم.

- آخرین دوره مسابقات کارکنان دولت در چه سالی

برگزار شد؟

من در آخرین سالی که قهرمان شدم سال ۹۲ بود که بعد از آن فکر می‌کنم مسابقات کارکنان دولت برگزار نشده است.

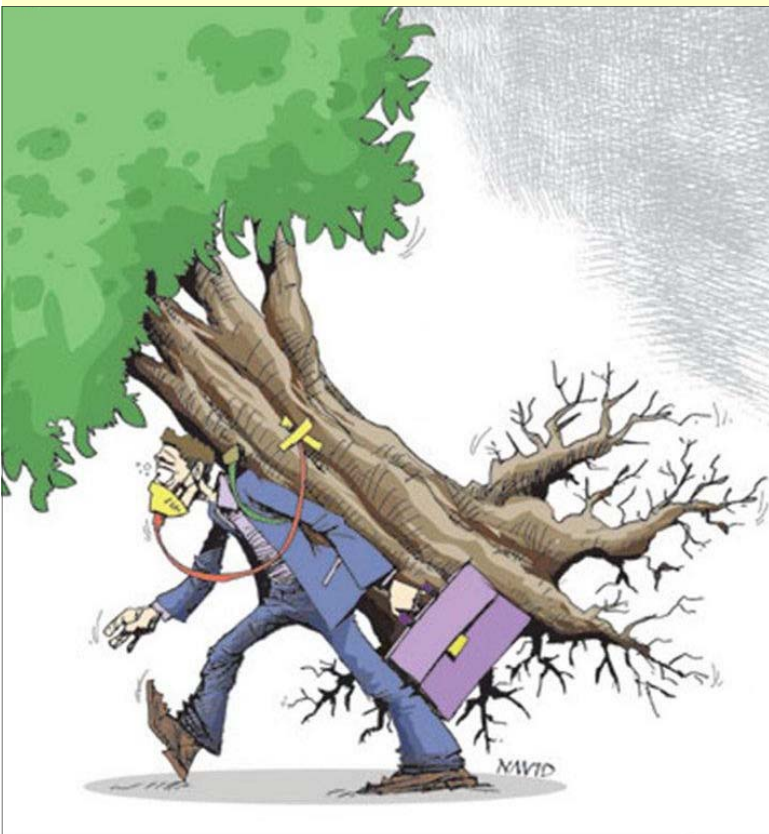
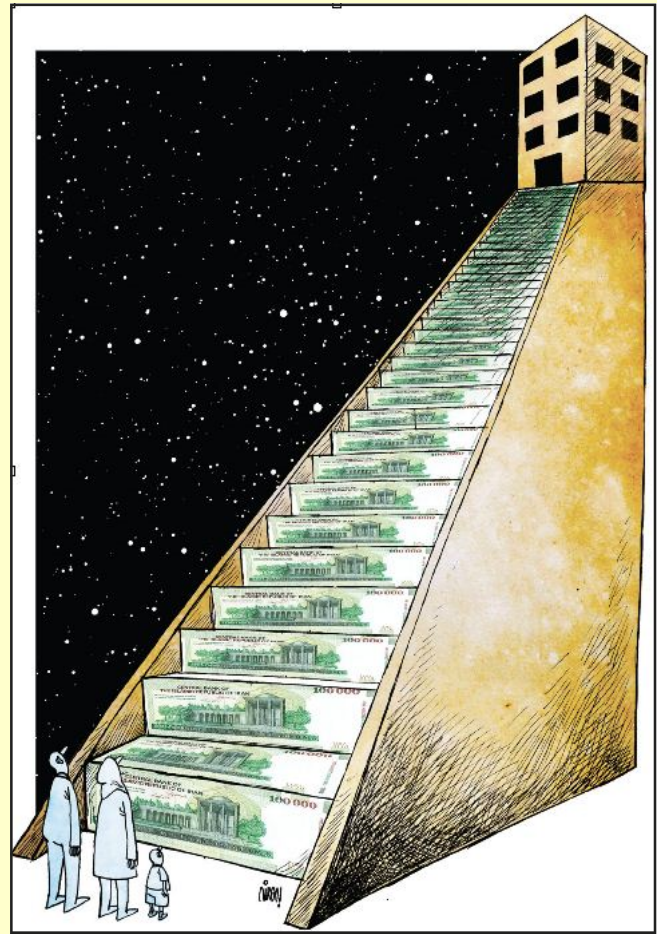
- از این مسایل که بگذریم چه برنامه‌هایی در اداره

خدمات انجام شده و چه برنامه‌هایی دارید؟

در اداره خدمات زحمات زیادی پیش از بنده کشیده شده بود.

کاریکاتور

بازدید بازرسی کل استان البرز از روند اجرای پروژه‌های شهرداری کرج

دهقان بازرسی کل البرز به همراه شهردار کلانشهر کرج، معاون عمرانی و تعدادی از مدیران شهرداری و اعضای شورای اسلامی شهر از برخی پروژه‌های کرج بازدید کرد.

برگزاری دوره‌های آموزشی کارکنان دستگاه‌های اجرایی

دوره‌های آموزشی «آشنایی با قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و آشنایی با قوانین و مقررات برگزاری مناقصه و مزایده» در مردادماه سال ۹۴، برای مدیران و کارشناسان اداره کل آموزش و پرورش استان ایلام توسط کارشناسان بازرسی استان ایلام برگزار شد.

بازرسی کل اصفهان در جلسه شورای اسلامی شهر

حجت‌الاسلام والمسلمین محمودآبادی بازرسی کل اصفهان در جلسه شورای اسلامی شهر ضمن اشاره به اهمیت شوراهای اسلامی و نقش آن در رفع مشکلات مردم خواستار تعامل بیشتر شورا با اداره کل بازرسی شد.

دیدار بازرسی خراسان رضوی با آیت‌الله مکارم شیرازی

در این دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین حسن درویشیان گزارشی از عملکرد منطقه ۲ سازمان و بازرسی خراسان رضوی را ارائه نمود.

بررسی هیئت بازرسی گیلان از وضعیت منابع طبیعی منطقه حیران

هیئتی متشکل از بازرسان و کارشناسان مجرب اداره کل بازرسی استان گیلان به منظور بررسی وضعیت منابع طبیعی منطقه «حیران» از توابع شهرستان مرزی آستارا در این شهرستان مستقر شدند.

نشست مشترک بازرسی کل لرستان با استاندار

نشست مشترک استاندار لرستان و هیئت همراه با بازرسی کل و کارکنان بازرسی لرستان در سالن کنفرانس این اداره انجام شد.

حضور بازرسی استان سمنان در جلسه شورای اداری میامی

محمدتقی مشهدی بازرسی کل استان سمنان در جلسه شورای اداری شهرستان میامی تأکید کرد اگر تخلفی در دستگاهی صورت گرفت مدیر آن باید پاسخگو باشد.

دیدار بازرسی کل کهگیلویه و بویراحمد با دادستان استان

سیدمهدی تقوی، بازرسی کل استان کهگیلویه و بویراحمد به همراه جمعی از سربازرسان و کارکنان این اداره کل با دادستان مرکز استان دیدار نمودند.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور

در نشست بین‌المللی نهادهای آموذمانی در ترکیه

مشروح گزارش را در شماره بعدی می‌خوانید

اَحمَدُ اللهِ
مَجْلَسُنا مِنْنا
بِوَالِدِنا امير المؤمنين
وَالْاُمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ

امام رضا عليه السلام فرمودند: عيد غدیر روز تبریک و تهنیت است
هر وقت مومنی برادرش را ملاقات کرد چنین بگوید

تلفن: ۶۱۳۶۲۸۳۱

انتشار مطالب این نشریه با اجازه کتبی از روابط عمومی
سازمان بازرسی کل کشور بلامانع است.

دبیر تحریریه: محمدجواد صلواتی تهرانی

دبیر اجرایی: حسین علی پور

گروه تحریریه: یاسر فاتحی، علی فخری

صفحه آرا: مجید مقصودی

امور وب سایت: حسین پرندہ غیبی

نشریه سازمان بازرسی کل کشور

سال ششم / شماره ۷۰ / شهریور ۱۳۹۴

صاحب امتیاز: سازمان بازرسی کل کشور

مدیر مسئول: ابوالفضل روستایی

سر دبیر: محمدحسین صیوفی